

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/19075. számú

törvényjavaslat

**a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény
és a kapcsolódó törvények módosításáról**

**Előadó: Dr. Lamperth Mónika
belügyminiszter**

Budapest, 2006. január

2006. évitörvény**a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény
és a kapcsolódó törvények módosításáról****Első rész*****A határőrizetről és a Határőrségről szóló törvény módosítása*****1. §**

A határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Hőr. tv.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az államhatár őrzése, rendjének fenntartása a Magyar Köztársaság államhatárának rendjét sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzésére, felderítésére és megszakítására, valamint az államhatár átlépésének feltételeivel nem rendelkező személyek beutazásának és kiutazásának megakadályozására irányuló tevékenységek rendszere.”

2. §

A Hőr. tv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § A Határőrség országos hatáskörű rendvédelmi szerv, alapvető feladata az államhatár őrzése, rendjének fenntartása és a határforgalom ellenőrzése.”

3. §

(1) A Hőr. tv. 4. §-a (1) bekezdésének 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„6. *határforgalom-ellenőrzés*: a Határőrségnek a határforgalom számára megnyitott határátkelőhelyen vagy az ellenőrzésre kijelölt más helyen folytatott szolgálati tevékenysége, amely személyek, – más hatóság hatáskörébe tartozó feladat kivételével – járművek és szállítmányok ellenőrzésére, jogszerű átléptetésére, továbbá az államhatár jogellenes átlépésének megakadályozására és a hatáskörébe tartozó más jogellenes cselekményeknek a megelőzésére, felderítésére és megszakítására irányul;”

(2) A Hőr. tv. 4. §-a (1) bekezdésének 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„12. *tömeges méretű migráció*: a szomszéd állam területéről személyek tömeges menekülése, amely közvetlenül veszélyezteti az államhatár rendjét, és rendkívüli szolgálati intézkedés bevezetését teszi szükségessé;”

(3) A Hőr. tv. 4. §-a (1) bekezdésnek 15. pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő 16–21. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„15. *tranzitterület*: egyes nemzetközi határátkelő helyen az üzemeltető által – a Határőrség, valamint a Vám- és Pénzügyőrség egyetértésével – kijelölt terület, amely a személyek várakozására szolgál;

16. *mélyiségi ellenőrzés*: a Határőrség határterületen kívül végrehajtott – önállóan vagy más hatóságokkal együttműködve – folytatott szolgálati tevékenysége, amely az ország területén jogellenesen tartózkodó személyek felderítésére, illetve a szabálysértés és bűncselekmény megszakítására irányul;

17. *határátlépési pont*: gyalogos személyforgalmat lebonyolító határátkelőhelynek nem minősülő hely, amelyet kizárólag az államhatáron átnyúló vagy annak közvetlen közelében levő műemlék, természeti érték vagy más turisztikai látványosság megtekintése céljából hoztak létre, és amelyen keresztül csak a látványosság megtekintéséhez elengedhetetlenül szükséges területre való be-, illetve átlépés engedélyezett;

18. *üzemeltető*: jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a határátkelőhely ingatlan tulajdonosa, illetve szerződés vagy más jogcím alapján a határátkelőhely üzemben tartója;

19. *ideiglenes határátkelőhely*: az államhatár nemzetközi határátkelőhelynek nem minősülő helyen történő átlépésére, egyedi kérelemre, különösen lakossági, sport, turisztikai, kulturális, egyházi, önkormányzati és más hasonló rendezvény, valamint honvédelmi jellegű feladat, továbbá gazdasági tevékenység céljából, meghatározott utas és járműkategória részére, valamint meghatározott időtartamban – külön jogszabályban meghatározott feltételekkel – engedélyezett hely;

20. *közös kapcsolattartási szolgálati hely*: nemzetközi szerződéssel a szerződő felek közös államhatárán létrehozott szolgálati hely, amely a nemzetközi szerződésben megjelölt szervek közvetlen információcseréjét és kapcsolattartását szolgálja;

21. *határnyiladék*: a határjelek láthatóságának biztosítása céljából, nemzetközi szerződésben, ennek hiányában törvényben meghatározott, az államhatár szárazföldi szakaszán a határvonaltól számított szélességű területsáv és a határvonalat közvetett módon jelölő, a Magyar Köztársaság területén elhelyezett határjelek körüli terület.”

4. §

A Hőr. tv. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésének hiányában, a határnyiladék a határvonaltól számított egy méter széles terület sáv, illetve a határvonalat közvetett módon jelölő, a Magyar Köztársaság területén elhelyezett határjelek körüli egy méter sugarú terület, amelyen belül műtárgy nem létesíthető. A határnyiladékot a határvonal és határjelek láthatóságának biztosítása érdekében a láthatóságot akadályozó növényzettől meg kell tisztítani.”

5. §

A Hőr. tv. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg az (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(4) Ha a tevékenység az államhatár átlépésével jár, a hozzájárulás kiadásával egyidejűleg, az Európai Unió valamely tagállamával közös határszakaszon a Határőrség önállóan, más viszonylatú határszakaszon a Vám- és Pénzügyőrséggel együttesen intézkedik a munkák elvégzéséhez szükséges hatarátléptetések végrehajtásáról. Ennek költségei – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a kérelmezőt terhelik.

(5) A hatarátléptetéssel járó költségek megtérítésére az ideiglenes határátkelőhely megnyitására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

6. §

A Hőr. tv. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) Az államhatáron átkóborolt háziállat, valamint elháríthatatlan ok következtében az államhatáron átkerült tárgy elhelyezéséről, tartásáról, illetve tárolásáról, annak visszaadásáig – az állategészségügyi előírásokra és a vámjogszabályokra is figyelemmel – az illetékes települési önkormányzat jegyzője gondoskodik.

(2) Az állam az (1) bekezdésben meghatározott feladat végrehajtásának költségeit – a kötelezett által történő megtérítéséig – megelőlegezi az önkormányzat számára.

(3) Az államhatáron áttévedt személy, átkóborolt háziállat, valamint elháríthatatlan ok következtében az államhatáron átkerült tárgy visszaadását, illetve visszavételét – nemzetközi szerződés vagy jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a Határőrség engedélyezi, és gondoskodik a végrehajtásáról.”

7. §

A Hőr. tv. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § Az Európai Unió valamely tagállamával közös határszakaszon a Határőrség önállóan, más viszonylatú határszakaszon a Vám- és Pénzügyőrséggel együttesen – külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén – engedélyezheti ideiglenes határátkelőhely megnyitását. A Határőrség, illetve a Vám- és Pénzügyőrség ezzel kapcsolatos költségeinek megtérítésére külön jogszabályban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.”

8. §

A Hőr. tv. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § (1) A határátkelőhely ingatlan tulajdonosa, bérlője, kezelője vagy üzemeltetője – a (3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – térítésmentesen köteles biztosítani a határátlépés során eljáró hatóságok elhelyezéséhez és működéséhez, a ki- és beléptetés biztonságos, gyors és kulturált végrehajtásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott tárgyi feltételeket.

(2) A határátkelőhely üzemeltetésével kapcsolatos költségek (közüzemi díjak) viseléséről az érintett hatóságok egymás között, illetőleg a tulajdonossal (bérlővel, kezelővel, üzemeltetővel) polgári jogi szerződésben állapodnak meg.

(3) Amennyiben a határátkelőhely ingatlan tulajdonosa, bérlője, kezelője vagy üzemeltetője magánszemély úgy az (1) bekezdésben meghatározott feltételeket térítésmentesen köteles biztosítani.

(4) A járművek és a szállítmányok átvizsgálásánál a fuvarozó vagy jármű üzemeltetője, illetve a jármű vezetője köteles közreműködni.”

9. §

A Hőr. tv. 19. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki és a 19. § szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) Határátlépési pont létesítése, megszüntetése esetén az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.”

10. §

(1) A Hőr. tv. 22. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:

„A Határőrség feladata”

(2) A Hőr. tv. 22. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) A Határőrség:

a) őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését, és önállóan vagy más hatóságokkal együttműködve végrehajtja a mélységi ellenőrzés feladatait,

b) a közösségi jogi aktusokkal, illetve nemzetközi szerződésekkel összhangban, más hatóságokkal együttműködve ellenőrzi az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalmat, a szállítmányokat, engedélyezi a be- és kiutazási feltételeknek megfelelő személyek határátlépését, és biztosítja a határátkelőhelyek rendjét,

c) végrehajtja a jogszabályokban meghatározott idegenrendészeti feladatait,

d) közreműködik a külön törvényben meghatározott menekültügyi feladatok ellátásában,

e) végrehajtja a nemzetközi szerződésekben meghatározott kötelezettségeit, irányítja a határesemények kivizsgálásával megbízott magyar szervek tevékenységét, felügyeli az államhatár felmérésével, megjelölésével, a határjelek felújításával kapcsolatos munkák végzését, gondoskodik a határnyiladék tisztán tartásáról,

f) őrzi a saját és a jogszabály alapján kijelölt magyarországi objektumokat, elhárítja az államhatár rendje és a Határőrség által őrzött objektumok ellen irányuló erőszakos cselekményeket,

g) megteszi az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezeléséhez szükséges intézkedéseket,

h) gondoskodik az államhatár rendjének fenntartásáról, és ellátja a jogszabályban meghatározott közigazgatási hatósági és szakhatósági feladatokat,

i) külön jogszabály alapján részt vesz a közúti közlekedés ellenőrzésében, és közreműködik a légi közlekedés védelmében,

j) egyes szabálysértési ügyekben gyakorolja a számára jogszabályban meghatározott jogköröket,

k) elemzi, értékeli és felhasználja azokat az információkat, amelyek feladatainak ellátásához szükségesek,

l) rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet, szükségállapot, veszélyhelyzet és külső fegyveres csoportoknak Magyarország területére történő váratlan betörése esetén végrehajtja a törvényben meghatározott feladatokat,

m) részt vesz az Európai Unió „Határőr Ügynökségének” felállításáról szóló közösségi jogi aktusban meghatározott feladatok végrehajtásában.

(2) A Határőrség ellátja a törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatokat, elvégzi a hatáskörébe utalt nyomozási cselekményeket, nyomozó hatóságként jár el a külön törvényben hatáskörébe utalt büntetőügyekben.”

(3) A Hőr. tv. 22. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A belső határon az (1) bekezdés *b)* pontja – a 13/A. § (2) és (3) bekezdése alapján hozott intézkedés kivételével – nem alkalmazható.”

(4) A Hőr. tv. 22. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az Európai Unió valamely tagállamával közös határszakaszon a Határőrség üzemelteti a belügyminiszter és a pénzügyminiszter által együttesen meghatározott közúti határátkelőhelyeket.

(5) A Határőrség üzemelteti a nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság területén létrehozott közös kapcsolattartási szolgálati helyeket.

(6) A Határőrség szükségállapot és veszélyhelyzet idején, vagy a lakosságot és az anyagi javakat széles körben közvetlenül fenyegető helyzetben közreműködik:

- a) a lakosság és az anyagi javak mentésében,
- b) a helyszín biztosításában,
- c) objektumok őrzésében,
- d) a lakosság, illetve a közigazgatási és más állami szervek által fenntartott intézmények kitelepítésében,
- e) a következmények felszámolásában,
- f) az államhatár közelében bekövetkezett veszélyhelyzet, illetve katasztrófa helyzet esetén a menekülők átléptetésében, illetőleg a mentő erők felvezetésében,
- g) a szomszéd állam területéről az államhatáron átmenekülő személyek összegyűjtésében, elsődleges elhelyezésében, élelemmel, ruházattal történő ellátásában, szükség esetén orvosi kezelésükben, továbbá anyagi javaik őrzésében.”

11. §

A Hőr. tv. a következő alcímmel és 22/A. §-sal egészül ki:

„Minősített időszak feladatok

22/A. § A Határőrség rendkívüli állapot idején, megelőző védelmi helyzet idején, az Alkotmány 19/E. §-ában meghatározott esetben közreműködik:

- a) az államhatárt fegyveresen vagy felfegyverkezve átlépő személyek kiszorításában, illetve elfogásában és lefegyverzésében,
- b) a Magyar Honvédség alakulatainak felvezetésében,
- c) a bevezetett rendkívüli intézkedések végrehajtásában.”

12. §

A Hőr. tv. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) A Kormány a Határőrséget a belügyminiszter útján irányítja. A belügyminiszter gyakorolja mindazokat az irányítási jogokat, amelyeket törvény nem utal más szerv vagy személy hatáskörébe.

(2) A Határőrség országos parancsnokát (a továbbiakban: országos parancsnok) a belügyminiszter előterjesztése alapján a miniszterelnök nevezi ki és menti fel. A kinevezésre javaslatot az illetékes országgyűlési bizottság meghallgatja és alkalmasságáról állást foglal.

(3) A belügyminiszter a Határőrség tevékenységének irányítása körében:

- a) a Határőrséggel kapcsolatos ügyekben eljár az Országgyűlés és a Kormány ülésein, nemzetközi kapcsolatokat tart fenn a Határőrség nemzetközi együttműködésének és fejlesztésének elősegítésére,
- b) gondoskodik a Határőrség feladataival, hatáskörével és működésével kapcsolatos törvények, kormányrendeletek, nemzetközi szerződések és más állami döntések tervezeteinek előkészítéséről,
- c) a Kormány részére előterjeszti a Határőrség költségvetésére, fejlesztésére, felszerelésére, felkészítésére vonatkozó terveket, beszámolókat,
- d) rendelettel vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközei útján szabályozza a Határőrség tevékenységét és működését,
- e) a Kormány döntéseinek végrehajtására a Határőrség részére feladatot határozhat meg, és a határőrségi feladatok teljesítésére – törvény eltérő rendelkezése hiányában – utasítást adhat,
- f) meghatározza a Határőrség készenléte fokozásának szabályait,
- g) az országos parancsnok javaslatára kinevezi, illetve felmenti az országos parancsnok helyetteseit,
- h) kinevezi – a nemzetközi szerződések és a Kormány felhatalmazása alapján – az államhatárral kapcsolatos ügyek intézésére létrehozott szervek (határügyi főmegbízottak, határmegbízottak, vegyes bizottságok stb.) vezetőit, helyetteseit, tagjait és állandó szakértőit,
- i) jóváhagyja az államhatár rendjének fenntartása érdekében a konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezelésére vonatkozó terveket,
- j) a Kormány felhatalmazása alapján konfliktushelyzet és tömeges méretű migráció esetén intézkedik a Határőrség személyi állományának és technikai eszközeinek ideiglenes átcsoportosítására,
- k) gondoskodik a Határőrség ellenőrzéséről.”

13. §

A Hőr. tv. 25. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A belügyminiszter a Határőrség működésének irányítása körében:

- a) felelős a Határőrség törvényes működéséért, felügyeleti jogkört gyakorol, melynek keretében rendszeresen ellenőrzi a jogszabályok betartását, jogszabálysértő feladatellátás esetén intézkedik a törvényesség helyreállítására, a jogszabálysértő intézkedések megsemmisítésére vagy megváltoztatására, elbírálja az országos parancsnok (országos parancsnokság) által az első fokú eljárásban hozott határozat elleni fellebbezést,
- b) gyakorolja – a 24. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel – az országos parancsnok és az országos parancsnok helyettesek felett a munkáltatói jogokat,
- c) megállapítja az országos parancsnok hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat,
- d) az országos parancsnok javaslatára jóváhagyja az országos parancsnokság szervezeti és működési szabályzatát,

e) gyakorolja a külön jogszabályban hatáskörébe utalt személyügyi és munkáltatói jogokat,

f) irányítja a Határőrség költségvetési gazdálkodását, az országos parancsnok javaslatára elbírálja a Határőrség fejlesztési terveit, továbbá ellenőrzi az irányítása alatt lévő költségvetési gazdálkodás végrehajtását,

g) az országos parancsnok javaslatára – a pénzügyminiszter egyetértésével – dönt a Határőrség jogi személyiséggel rendelkező szervei [23. § (4) bek.] létesítéséről vagy megszüntetéséről,

h) jóváhagyja a Határőrségnél a fegyverzeti, felszerelési és kényszerítő eszközök, valamint az egyenruházat rendszeresítését.”

14. §

A Hőr. tv. 26. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az országos parancsnok felelős a Határőrség feladatainak ellátásáért, hatáskörének gyakorlásáért, működésének és költségvetési gazdálkodásának törvényességéért, az állomány fegyelmi helyzetéért, továbbá a Határőrség nemzetközi kötelezettségeinek teljesítéséért.”

15. §

(1) A Hőr. tv. 27. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az országos parancsnok a jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei által meghatározott keretek között önálló felelősséggel vezeti az országos parancsnokságot, irányítja az igazgatóságok működését.”

(2) A Hőr. tv. 27. §-a (2) bekezdésének c)–e) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Az országos parancsnok az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében]

„c) az államhatár rendjének fenntartása érdekében jóváhagyásra a belügyminiszter elé terjeszti a konfliktushelyzet és tömeges méretű migráció kezelésére vonatkozó terveket;

d) szabályozza a Határőrség készenléte fokozásának belső rendjét;

e) megállapodást köt a konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció esetén átcsoportosításra kerülő állomány elhelyezéséhez szükséges állami és önkormányzati tulajdonú ingatlanok használatára;”

(3) A Hőr. tv. 27. §-a (2) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az országos parancsnok az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében]

„h) dönt a hatáskörébe utalt határőr szervezet létrehozásáról és megszüntetéséről;”

(4) A Hőr. tv. 27. §-a (2) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az országos parancsnok az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében]

„j) az Európai Unió Határőrséget érintő intézményeiben és a Határőrséget érintő nemzetközi kapcsolatokban képviseli a Határőrséget;”

(5) A Hőr. tv. 27. §-a (2) bekezdésének n) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az országos parancsnok az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében]

„n) a Határőrség szervei számára kötelező utasítást, intézkedést és parancsot adhat, gondoskodik az országos parancsnokság szervezeti és működési szabályzatának, valamint az egyéb belső szabályzatok elkészítéséről, összehangjáról és érvényesítéséről, jóváhagyja az igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatát;”

16. §

A Hőr. tv. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § A Határőrség személyi állománya hivatásos és szerződéses állományú határőrökből (a továbbiakban együtt: határőr), köztisztviselőkből és közalkalmazottakból állhat. A hivatásos szolgálati viszony, a szerződéses szolgálati viszony, a köztisztviselői és a közalkalmazotti jogviszony szabályait külön törvények állapítják meg.”

17. §

A Hőr. tv. 37. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„37. § (1) A Határőrség a jogszabályban meghatározott feladatok végrehajtása során együttműködik az állami, gazdasági, társadalmi szervekkel, a helyi önkormányzatokkal és azok hivatalaival, a természetes személyekkel és azok közösségeivel.

(2) A Határőrség külön törvény, közösségi jogi aktus, nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján együttműködik a külföldi rendvédelmi szervekkel. Nemzetközi szerződés alapján – rendészeti feladatai ellátása során – a Határőrség hivatásos állományú tagja külföldön nemzetközi szerződésben meghatározott jogköröket gyakorolhat. A külföldi határrendészeti feladatokat ellátó szerv tagja gyakorolhatja a nemzetközi szerződésben meghatározott jogköröket a Magyar Köztársaság területén.

(3) A Határőrség segíti a helyi önkormányzatoknak és a személyek közösségeinek az államhatár őrzésének, rendje fenntartásának javítására irányuló önkéntes tevékenységét.”

18. §

A Hőr. tv. a következő 41/A. és 41/B. §-sal egészül ki:

„41/A. § (1) A Határőrség a mélységi ellenőrzés során jogosult az ország területén tartózkodó külföldiek személyazonosságát megállapítani, személyazonosító igazolványát vagy úti okmányát ellenőrizni, illetve megvizsgálni, a járműveket és a szállítmányokat megvizsgálni, a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásnak jogszabályban meghatározott feltételeit ellenőrizni.

(2) A mélységi ellenőrzés során a határőr az ország területén jogellenesen tartózkodó személyeket az illetékes idegenrendészeti hatóság elé állítja.

41/B. § (1) A Határőrség a határforgalom-ellenőrzése során jogosult az államhatár átlépésére jelentkező személyek személyazonosságát megállapítani, úti okmányát ellenőrizni, illetve megvizsgálni, a járműveket és a szállítmányokat átvizsgálni, a határátlépés jogszabályban meghatározott feltételeit ellenőrizni.

(2) A Határőrség a tranzitterületen is jogosult a tranzitterületen tartózkodó személyek személyazonosságát megállapítani, az úti okmányukat ellenőrizni, illetve megvizsgálni, a tranzitterületre történő be- és kilépés, valamint az ott tartózkodás jogszerűségét ellenőrizni.

(3) A Határőrség a határforgalom-ellenőrzése során engedélyezi a határátlépés jogszabályban meghatározott feltételeivel rendelkező személyek határátlépését, illetve megtagadja a határátlépés feltételeivel nem rendelkező személyek határátléptetését.

(4) A Határőrség a határforgalom-ellenőrzése során jogosult az államhatár átlépésére jelentkező személy bejegyzésre alkalmas úti okmányába, illetve ezek mellékleteibe bejegyezni:

- a) a határátlépés tényét (helyét, időpontját és irányát),
- b) a határátlépés megtagadásának indokát,
- c) a határátlépés feltételeinek ellenőrzése során tett intézkedést és annak indokát, irányát,
- d) jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.

(5) A Határőrség, feladatainak ellátása során, közösségi jogi aktusban meghatározott esetben és módon, a (3) bekezdésben megjelölt eljárásán kívül is bejegyezi az úti okmányba a határátlépés tényét (helyét, időpontját és irányát).”

19. §

A Hőr. tv. 43. és 44. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43. § (1) A Határőrség a külön törvény alapján nyomozó hatósági hatáskörébe utalt bűncselekmények esetén lefolytatja a nyomozást.

(2) A határőr a feladatainak végrehajtása során észlelt – nyomozó hatósági hatáskörébe nem tartozó – bűncselekmények esetén is köteles a bűncselekményt megszakítani, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt elfogni és a bizonyítási eszközök megjelölésével az illetékes hatóságnak átadni. A bizonyítási eszközök megőrzése érdekében a Határőrség halaszthatatlan nyomozási cselekményeket foganatosít.

44. § (1) A Határőrség a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy elfogása, illetőleg jogellenes határátlépésének megakadályozása, bűncselekménnyel kapcsolatba hozható jármű, tárgy vagy okmány államhatáron való átvitelének megakadályozása érdekében az ügyész vagy a nyomozó hatóság megkeresésére – a külön törvény alapján nyomozó hatósági hatáskörébe utalt bűncselekmények esetén, illetőleg a 43. § (2) bekezdésében meghatározott esetben, saját hatáskörben is – határkörözést foganatosít.

(2) A Határőrség a saját hatáskörébe tartozó ügyben, valamint az ügyészség, a Rendőrség, a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat, a nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve a Vám- és Pénzügyőrség megkeresésére határfigyelőztetést végez.”

20. §

A Hőr. tv. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) A Határőrség határrendészeti szerveinek, idegenrendészeti és nyomozó hatóságainak illetékességi területét külön jogszabály állapítja meg.

(2) A Határőrség a mélységi ellenőrzés során részt vesz a vasútvonalakon a rendészeti feladatok végrehajtásában, határterületen a környezet- és a természetvédelmi, valamint a határvizeken a víziközlekedési (hajózási) és vízirendészeti szabályok megtartásának ellenőrzésében.”

21. §

A Hőr. tv. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. § A Határőrség a feladatainak ellátása során a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) IV–VII. és IX. fejezetének rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel alkalmazza. Ennek során a Rendőrségen

Határőrséget, rendőri szerven határőrségi szervet, rendőrön határőrt, feladatokon a Határőrség feladatait kell érteni.”

22. §

(1) A Hőr. tv. 56. §-a (1) bekezdésének *a) és b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A határőr intézkedéseire az Rtv. V. fejezetének rendelkezéseit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:]

„*a)* a Határőrség csak a külön törvény alapján nyomozó hatósági hatáskörébe utalt bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén, illetőleg az e törvény 43. §-a (2) bekezdésében meghatározott esetben jogosult az Rtv. 36. §-a rendelkezéseinek (személy- és tárgykörözés) alkalmazására;

b) a határőr az e törvényben meghatározott feladatainak végrehajtása során az Rtv. 39. §-ának (intézkedés magánlakásban és közterületnek nem minősülő egyéb helyen) *a)–c)* pontjaiban meghatározott esetekben intézkedhet;”

(2) A Hőr. tv. 56. §-a (1) bekezdésének *d) és e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A határőr intézkedéseire az Rtv. V. fejezetének rendelkezéseit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:]

„*d)* a Határőrség nem jogosult az Rtv. 38. §-ában (közbiztonsági őrizet) foglalt intézkedés foganatosítására;

e) A Határőrség az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdésében (kép- és hangfelvétel készítése) meghatározottakon kívül a határterületen, valamint a határátkelőhely és a saját objektum területén az államhatár őrzéséhez és a határátkelőhely rendjének fenntartásához, valamint saját objektum védelméhez kapcsolódó feladatok ellátása céljából helyezhet el képfelvevőt. A kamerák által rögzített felvételt – a felvétel helyszínén bekövetkezett bűncselekmény vagy szabálysértés esetét kivéve – 72 óra elteltével törölni kell. A felvétel ez idő alatt kizárólag a bűncselekmény vagy a szabálysértés vizsgálatának lefolytatásában részt vevő személy által tekinthető meg és csak bizonyítási eszközként használható fel.”

23. §

(1) A Hőr. tv. 59. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép és a Hőr. tv. 59. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés

59. § (1) A Határőrség a 22. § (2) bekezdésében meghatározott feladatainak végrehajtása érdekében az Rtv. VII. fejezetében meghatározott titkos

információgyűjtést, valamint külön törvényben meghatározott szabályok szerint bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést végezhet.

(2) A Határórség különleges működési kiadásai felhasználásának Állami Számvevőszék és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal által történő ellenőrzése kizárólag törvényességi szempontból történhet. E körben célszerűségi és eredményességi szempont szerinti ellenőrzés – a 25. § (1) bekezdésének *f*) pontját kivéve – nem végezhető.”

(2) A Hör. tv. 59. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Határórség a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés, illetve a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés végrehajtását a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatról rendeli meg.”

24. §

A Hör. tv. 60. és 61. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„60. § Az e törvény alapján fogantatosított intézkedések, illetőleg kényszerítő eszközök alkalmazása miatt – ha arra más eljárásban nincs lehetőség – külön jogorvoslatnak van helye, amelyre az Rtv. 93. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

61. § (1) A Határórség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, rendészeti és közigazgatási feladatainak ellátása érdekében személyes és különleges adatot kezel. A különleges adatok csak a konkrét cselekménnyel közvetlen összefüggésben kezelhetőek.

(2) A Határórség az (1) bekezdésben meghatározott feladatainak teljesítése érdekében e törvényben meghatározott más adatkezelési rendszerekből a felhasználás céljának és jogalapjának megjelölésével adatokat vehet át. Az adatátvétel tényét mind az átadó, mind az átvevő szervnél dokumentálni kell.

(3) A bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatokhoz kapcsolódó bűnügyi személyes adatokat elkülönítetten kell kezelni a rendészeti és közigazgatási feladatokhoz kapcsolódó személyes adatoktól.

(4) A Határórség által kezelt személyes adatokat statisztikai célra – személyazonosításra alkalmatlan módon – fel lehet használni.

(5) A Határórség rendészeti, bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatokhoz kapcsolódó személyes adatokat harmadik ország bűnüldöző, határőrizeti, idegenrendészeti és igazságszolgáltatási szerveinek vagy nemzetközi szervezeteknek nemzetközi szerződés alapján adhat át, illetve a felsorolt szervektől, szervezetektől személyes adatokat nemzetközi szerződés alapján vehet át. Az Európai Rendőrségi Hivatallal (EUROPOL) és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezetével

(INTERPOL) való adatkapcsolat tekintetében külön törvény adatkezelési szabályait kell alkalmazni.

(6) A Határőrség a feladatainak végrehajtása során, személyazonosítás, illetve ellenőrzés céljából kezelheti az útlevel, úti okmány, vízum, illetőleg egyéb hatósági igazolvány elektronikus tároló-elemében elhelyezett, gépi úton olvasható személyes adatokat.

(7) A Határőrség a nemzetközi szerződés alapján létrehozott közös kapcsolattartási szolgálati helyen, a nemzetközi szerződésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében, a cél megjelölésével adatokat vehet át és adhat át.”

25. §

A Hőr. tv. 62. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Határőrség a feladatainak ellátása érdekében az általa törvény alapján kezelhető adatokat veheti át:

- a) a központi idegenrendészeti nyilvántartásból,
- b) a menekültügyi nyilvántartásból,
- c) az útlevel hatóság központi nyilvántartásából, a külföldre utazásban korlátozottakra vonatkozó nyilvántartásából,
- d) a központi személy- és tárgykörözési nyilvántartásból,
- e) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából,
- f) a bűnügyi nyilvántartásokból,
- g) a Rendőrség az Rtv. 90. §-ának (1) bekezdésében meghatározott nyilvántartásaiból,
- h) a büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartottak nyilvántartásából,
- i) az ügyészség büntetőeljárás szakterületének ügyviteli nyilvántartásából,
- j) a közúti közlekedési nyilvántartásból,
- k) a légitársaságok utas nyilvántartási adatbázisából,
- l) a határjelekre vonatkozó nyilvántartásból.”

(2) A Hőr. tv. 62. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az adatszolgáltatást hiányos és töredék adatok esetén is teljesíteni kell.”

26. §

A Hőr. tv. 64. és 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép és a Hőr. tv. a következő 65/A–65/C. §-sal egészül ki:

„64. § A Határőrség bűnmegelőzési, bűnüldözési, rendészeti és közigazgatási feladatainak ellátása érdekében a 65–77. §-ban meghatározott adatokat kezelheti.

65. §. (1) A Határőrség a határforgalom-ellenőrzését szolgáló nyilvántartási rendszerében az elrendelő által adott sorszám (adattári szám), illetve az elrendelés típusa (adattári jel) alapján kezeli a személy, gépjármű és úti okmány határfigyelőztetések (2)–(4) bekezdésben felsorolt adatait.

(2) A személyre vonatkozó kezelhető adatok a következők:

- a)* családi és utónév, adott esetben a felvett név,
- b)* különös ismertetőjel, fénykép,
- c)* az anyja születési neve,
- d)* születési hely és idő,
- e)* a nem,
- f)* az állampolgárság,
- g)* az hogy az érintett személynél van-e fegyver, robbanó vagy sugárzó anyag, biztonsági kockázatot jelentő más körülmény,
- h)* a figyelmeztető jelzés oka,
- i)* a foganatosítandó intézkedés kódja,
- j)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- k)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(3) A gépjárműre vonatkozó kezelt adatok a következők:

- a)* a gépjármű állami felségjelzése,
- b)* forgalmi rendszáma,
- c)* alvázszáma,
- d)* motorszáma,
- e)* a gépjármű sérülésére vonatkozó vagy bármilyen más egyedi jellemző,
- f)* a foganatosítandó intézkedés kódja,
- g)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- h)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(4) Az úti okmányra vonatkozó kezelt adatok a következők:

- a)* az úti okmány jogszerű birtokosának állampolgársága,
- b)* az úti okmányt kibocsátó állam megnevezése,
- c)* az úti okmány száma, sorozatszám,
- d)* az úti okmány különös ismertetőjele,
- e)* a foganatosítandó intézkedés kódja,
- f)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- g)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(5) A Határőrség a személy, gépjármű és úti okmányra vonatkozó adatokat az elrendelő által meghatározott ideig, de legfeljebb a felvételtől számított 180 napig kezeli.

(6) A Határőrség a határfigyelőztetés céljából átvett adatokból – az elrendelő kivételével – adatszolgáltatást nem teljesíthet.

(7) Ha a személyre vonatkozóan már szerepel határfigyelőztetést elrendelő jelzés, a további figyelőztetésre vonatkozó jelzés beviteléről az elrendelő az első figyelmeztető jelzést bevívó szervvel köteles megállapodni.

65/A. § (1) A Határőrség a határforgalom-ellenőrzése során az alábbi nyilvántartásokban ellenőrizheti a határon átlépő személyeket:

a) a kiutasítottak, valamint a beutazási és tartózkodási tilalom alatt állók nyilvántartása,

b) a körözési-, valamint a határkörözési nyilvántartás,

c) a határfigyelőztetett személyek nyilvántartása,

d) a Körözési Információs Rendszer, a Körözési Tájékoztató Rendszer,

e) a kényszerintézkedés alá vontak nyilvántartása,

f) az úti okmány nyilvántartása,

g) a külföldre utazásban korlátozottak nyilvántartása,

h) a személyi adat és lakcímnnyilvántartás,

i) a személyi igazolványokra vonatkozó nyilvántartás,

j) a közúti közlekedési nyilvántartás, járműnyilvántartás.

(2) A Határőrség az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásokból átvett adatokat csak az elrendelésben meghatározott célra használhatja fel.

(3) A Határőrség az (1) bekezdés *a)–c)* pontjában meghatározott nyilvántartásokból a határforgalom-ellenőrzés folyamatosságának biztosítása céljából technikai másolatot készíthet. A Határőrség a technikai célból átmásolt adatokból adatszolgáltatást nem teljesíthet.

(4) A Határőrség az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartások találati, prioritási naplózott állományát egy évig tárolja. Az egy év leteltével az adatokat meg kell semmisíteni. A tárolási időszak alatt a naplóprogram csak az adatok pontosságának, bevitelük jogszerűségének és a határforgalom ellenőrzés szabályszerűségének ellenőrzése érdekében használható fel.

65/B. § (1) A Határőrség a határforgalom ellenőrzését szolgáló nyilvántartási rendszerében az elrendelő által adott sorszám (adattári szám), illetve az elrendelés típusa (adattári jel) alapján kezeli a személy, gépjármű és úti okmány határkörözések (2)–(4) bekezdésben felsorolt adatait.

(2) A személyre vonatkozóan kezelhető adatok a következők:

a) családi és utónév, adott esetben a felvett név,

b) különös ismertetőjel, fénykép,

c) az anyja születési neve,

d) a születési hely és idő,

e) a nem,

f) az állampolgárság,

g) az, hogy az érintett személynél van-e fegyver, lehet-e részéről erőszakkal számolni, illetve szökésben van-e,

- h)* a foganatosítandó intézkedés,
- i)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- j)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(3) A gépjárművekre vonatkozó kezelhető adatok a következők:

- a)* a gépjármű állami felségjelzése,
- b)* forgalmi rendszáma,
- c)* alvázszáma,
- d)* motorszáma,
- e)* a gépjármű sérülésére vonatkozó vagy bármilyen más egyedi jellemző,
- f)* a foganatosítandó intézkedés kódja,
- g)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- h)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(4) Az úti okmányra vonatkozó kezelt adatok a következők:

- a)* az úti okmány jogszerű birtokosának állampolgársága,
- b)* az úti okmányt kibocsátó állam megnevezése,
- c)* az úti okmány száma, sorozatszám,
- d)* az úti okmány különös ismertetőjele,
- e)* a foganatosítandó intézkedés kódja,
- f)* az elrendelőre vonatkozó információ,
- g)* a rögzített adatokra (rekordra) vonatkozó technikai kód.

(5) A Határőrség a (2)–(4) bekezdés szerinti adatokat 14 napig kezeli.

(6) A Határőrség a határkörözési nyilvántartásból adatot szolgáltatathat:

- a)* a nyomozó hatóságoknak,
- b)* az idegenrendészeti hatóságoknak,
- c)* a nemzetbiztonsági szolgálatoknak,
- d)* a bíróságoknak,
- e)* az ügyészségeknek.

65/C. § (1) A Határőrség határforgalom ellenőrzést végrehajtó szerve a határforgalom ellenőrzés során, az illegális bevándorlás megakadályozása céljából jogosult a légi személyszállítást foglalkozásszerűen végző természetes vagy jogi személytől az utasok bejelentkezésének befejezésekor a (2) bekezdésben felsorolt adatokat kérni azokról az utasokról, akiket nem az Európai Unió valamely tagállama területéről szállít a Magyar Köztársaság területére.

(2) A Határőrség határforgalom ellenőrzést végrehajtó szerve az (1) bekezdés alapján a következő adatokat kezeli:

- a)* az utasok teljes neve, születési ideje, állampolgársága, úti okmányának száma és típusa, első beszállási hely,
- b)* a légi járművön szállított utasok teljes száma,
- c)* a repülési tervben feltüntetett hívójel,
- d)* a Magyar Köztársaság területére történő beutazási határátkelőhely,

e) a szállítóeszköz indulási és érkezési ideje.

(3) A Határőrség határforgalom ellenőrzést végrehajtó szerve a (2) bekezdésben felsorolt adatokat a határforgalom ellenőrzés végrehajtásának céljából átmeneti állományba menti. Az átmeneti állományt, az utas beléptetését vagy visszairányítását, illetve visszautasítását követően, de legkésőbb az adatok átvételétől számított 24 órán belül törölni kell kivéve, ha megállapítást nyer, hogy arra a Határőrségnek e törvény 22. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott idegenrendészeti és a 22. §-ának (2) bekezdésében meghatározott bűnüldözési feladatainak végrehajtásához szüksége van.”

27. §

A Hör. tv. 69. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69. § (1) A Határőrség a jogszerű tartózkodás időtartama ellenőrzésének céljából a felvételtől számított hat hónapig nyilvántartja – a határon átlépő személyek úti okmányában, illetve vízumában rögzített és a (3) bekezdésben felsorolt személyes adatokat, ha pedig az átlépés gépjárművel történik a gépjármű forgalmi rendszámát is.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni az alábbi személyek vonatkozásában:

a) az Európai Unió tagállamainak állampolgárai, valamint harmadik országok azon állampolgárai, akik a szabad mozgás jogát gyakorló valamely uniós polgár családtagjai, és akikre az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló közösségi jogi aktus alkalmazandó,

b) harmadik ország állampolgárai és családtagjaik állampolgárságuktól függetlenül, akik egyrészt a Közösség és tagállamai, másrészt az említett országok között létrejött megállapodások értelmében az uniós polgárokéval megegyező jogokat élveznek a szabad mozgás tekintetében,

c) a magyar állampolgárok vonatkozásában.

(3) Az útlevelekre, úti okmányra és vízumra vonatkozó nyilvántartott adatok a következők:

- a) az átlépő személy családi és utóneve,
- b) az átlépő személy születési ideje (év, hónap, nap),
- c) az átlépő személy neme,
- d) az átlépő személy fényképe,
- e) az útlevel, úti okmány száma, típusa,
- f) az átlépő személy állampolgársága,
- g) a vízum száma, típusa,
- h) a határátlépés iránya,
- i) a határátlépés helye,
- j) a határátlépés ideje (év, hó, nap, óra, perc),
- k) a határátlépés módja.

(4) A Határőrség az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból adatot szolgáltathat:

- a) a nyomozóhatóságoknak,
- b) az idegenrendészeti hatóságoknak,
- c) a menekültügyi szerveknek,
- d) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak,
- e) a bíróságoknak,
- f) az ügyészségeknek.”

28. §

A Hőr. tv. 73. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„73. § (1) A Határőrség központi, területi és helyi szervei saját illetékességi területükre kiterjedően közigazgatási nyilvántartási rendszerben kezelik a kiadott engedély, szakhatósági hozzájárulás és kiszabott bírság alapján az engedéllyel, szakhatósági hozzájárulással, illetve a bírsággal érintett személy törvényben meghatározott személyes adatát, továbbá az engedély tárgyával, a szakhatósági hozzájárulással folytatott tevékenységgel, illetve a bírsággal összefüggő adatokat az engedély időtartamának lejártától vagy a visszavonástól, illetve a bírság kiszabásától számított 2 évig.

(2) A Határőrség a közigazgatási nyilvántartásából megkeresésre adatot szolgáltat a Rendőrségnek és a nemzetbiztonsági szolgálatoknak.”

29. §

(1) A Hőr. tv. 77. §-a (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Határőrség nyomozó hatóságai a bűnmegelőzési és bűnüldözési feladataik ellátása érdekében illetékességi területüknek megfelelően kezelik:”

(2) A Hőr. tv. 77. §-a (1) bekezdésének *b) és c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Határőrség nyomozó hatóságai a bűnmegelőzési és bűnüldözési feladataik ellátása érdekében illetékességi területüknek megfelelően kezelik:]

„*b)* a bűncselekmény helyszínén rögzített nyomokat, anyagmaradványokat, eszközöket, biometrikus azonosítókat, DNS mintát és szagmintákat az *a)* pontban meghatározott ideig, továbbá – az elkövető felderítése vagy ismert elkövető esetén – a szándékos bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt gyanúsított személy adatait a bűncselekmény büntethetőségének elévülésétől vagy elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéstől számított 10 évig;

c) a szándékos bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt gyanúsítottként kihallgatott, illetőleg ilyen bűncselekmény elkövetése miatt elítelt személy cselekményének kriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit a büntethetőség elévülései vagy elítélés esetén a büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli mentesítéséig;”

(3) A Hőr. tv. 77. §-a (1) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Határőrség nyomozó hatóságai a bűnmegelőzési és bűnüldözési feladataik ellátása érdekében illetékességi területüknek megfelelően kezelik:]

„g) az államhatár ellen irányuló vagy az államhatáron átnyúló szervezett bűnözésre utaló cselekményben vagy tényállásban érintett személy kapcsolatainak adatait és kriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit az érintett személyre vonatkozóan keletkezett utolsó adatot követő 20 évig;”

30. §

A Hőr. tv. a következő 77/A. §-sal egészül ki:

„77/A. § (1) A Határőrség a bűnüldözési feladatai érdekében végrehajtott eljárási cselekményeinél a (2)–(5) bekezdésben felsorolt adatokat kezelheti.

(2) A tanúra vonatkozó kezelhető adatok a következők:

- a) családi és utónév,
- b) születési hely és idő (év, hó, nap),
- c) anyja születési neve,
- d) lakóhelyének és tartózkodási helyének címe,
- e) személyazonosító okmányának száma,
- f) a terhelttel vagy a sértettel való rokoni kapcsolatára utaló adatok,
- g) vallomás tételének akadályai,
- h) ha az ügyben törvényes képviselő vagy gyámhatóság jár el, a törvényes képviselő, valamint a gyámhatóság képviselőjének személyes adatai,
- i) a tanú adatainak zárt kezelésére vonatkozó jelzés.

(3) A gyanúsított vonatkozásában kezelhető adatok a következők:

- a) családi és utónév,
- b) születési hely és idő (év, hó, nap),
- c) anyja születési neve,
- d) lakóhelyének és tartózkodási helyének címe,
- e) személyazonosító okmány száma,
- f) állampolgársága,
- g) foglalkozására, munkahelyére vonatkozó adatok,
- h) iskolai végzettsége,
- i) családi körülményeire vonatkozó adatok,

- j)* kereseti körülményeire vonatkozó adatok,
- k)* vagyoni körülményeire vonatkozó adatok,
- l)* büntetett előéletére vonatkozó adatok,
- m)* katonai rendfokozatára, kitüntetéseire vonatkozó adatok,
- n)* ujjnyomat,
- o)* DNS minta
- p)* személyleírása,
- q)* arcképmás,
- r)* a hang- és szagmintája,
- s)* adóhatóságtól átvett adatok,
- t)* hírközlési szolgáltatótól átvett adatok,
- u)* egészségügyi nyilvántartásokból átvett adatok,
- v)* bankoktól, pénzügyintézetektől és pénztárakból beszerzett adatok,
- w)* közlekedési nyilvántartásból átvett adatok,
- x)* ingatlan-nyilvántartásból beszerzett adatok,
- y)* kriminalisztikai szakértői vizsgálatok adatai.

(4) A kapcsolatokra, és az együttműködőkre vonatkozó kezelhető adatok a következők:

- a)* családi és utónév,
- b)* születési hely és idő (év, hó, nap),
- c)* anyja születési neve,
- d)* állampolgársága,
- e)* iskolai végzettsége,
- f)* foglalkozására vonatkozó adatok,
- g)* munkahelyére vonatkozó adatok,
- h)* családi állapotára vonatkozó adatok,
- i)* lakcímre és tartózkodási helyére vonatkozó adat,
- j)* nyelvismerete,
- k)* a speciális képzettségére vonatkozó adat,
- l)* személyazonosító okmányának száma.

(5) Az igazoltatott vagy ellenőrzött személyre vonatkozó kezelhető adatok a következők:

- a)* családi és utóneve (születési éve),
- b)* születési helye és ideje (év, hó, nap),
- c)* anyja születési neve,
- d)* lakcíme (állandó vagy ideiglenes),
- e)* úti okmányának száma,
- f)* személyazonosító igazolványának száma,
- g)* állampolgársága,
- h)* gépjárművének forgalmi rendszáma és típusa,
- i)* az igazoltatás helye és ideje,
- j)* az igazoltatás, ellenőrzés oka.

(6) A Határőrség a (2)–(4) bekezdésben meghatározott adatokat a bűncselekmény büntethetőségének elévülésétől vagy elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéstől számított 10 évig kezelheti. Az (5) bekezdésben meghatározott adatok kezelési határideje 2 év.”

31. §

A Hőr. tv. 78. §-a (2) bekezdésének *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül – törvényben meghatározott feladataik teljesítése érdekében – a cél megjelölésével adatszolgáltatást kérhetnek]

„*i*) törvényben az adat kezelésére, illetve átvételére feljogosított más szervezet.”

32. §

(1) A Hőr. tv. 83. §-a (1) bekezdésének *e*) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép és a bekezdés a következő *f*) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:]

„*e*) a határátkelőhely megnyitásának és működtetésének rendjét és feltételeit, így különösen a határátkelőhely helyét, nyitva tartás idejét, a forgalom jellegét, valamint mindazokat a tárgyi, infrastrukturális, személyi és pénzügyi feltételeket, amelyek a határforgalom-ellenőrzés szakszerű és biztonságos végrehajtásához szükségesek, továbbá a tranzitterület kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat;

f) a Határőrség objektum őrizettel, illetve objektumvédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat.”

(2) A Hőr. tv. 83. §-a (3) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy az illetékes miniszterekkel egyetértésben rendeletben állapítsa meg:]

„*b*) a Határőrség készenléte fokozásának szabályait;”

(3) A Hőr. tv. 83. §-a (4) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő *c*) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg:]

„*b*) a Határőrség határrendészeti szerveinek, szabálysértési, idegenrendészeti és nyomozó hatóságainak illetékességi területét;”

33. §

A Hőr. tv. 87. §-a és az azt megelőző cím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

87. § (1) E törvény 65/C. §-a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közzétételére vonatkozó kötelezettségéről szóló, 2004. április 29-i 2004/82/EK tanácsi irányelv 3. cikkének és a 6. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény

a) 22. § (1) bekezdés *m)* pontja az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i 2007/2004/EK tanácsi rendelet 2. cikkének,

b) 61. § (5) bekezdése az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i 2007/2004/EK tanácsi rendelet 11. cikkének,

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

Második rész**Záró rendelkezések***Hatályba léptető rendelkezések***34. §**

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E törvény 5. §-ában a Hőr. tv. 6. §-a (5) bekezdését megállapító rendelkezése, és a 10. §-ának (3) bekezdése hatálybaléptetéséről külön törvény rendelkezik.

*Hatályon kívül helyező rendelkezések***35. §**

A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Hőr. tv. 21. §-át megelőző alcíme, 21. §-a, 27. § (2) bekezdésének *a)* és *f)* pontja, 29. §-a, a 30. §-át megelőző alcíme, 30–32. §-a, 34–36. §-a, 48. §-a, 50. §-a, 52–53. §-a, 55. §-a, 57. §-ának *c)* pontja, 59. §-ának (3) bekezdése, 66. §-a, 72. §-a és 82. §-a,
b) a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXXIII. törvény 1. §-a, 10. §-a, 15. §-a, 17. §-a, 21. §-a, 23. §-a, 24. §-ának (1) bekezdése, 26. §-a, 28. §-a,

- c) a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar integrációjával érintett törvények módosításáról szóló 2001. évi XLIII. törvény 23. §-a,
- d) az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény 19. §-a,
- e) a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Szb. tv.) 74. §-ának (1) és (2) bekezdése, a 75. §-ának (1)–(3) bekezdése,
- f) az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 147. § (1) bekezdésnek e) pontja,
- g) a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Sajtó tv.) 12. §-ának (3) bekezdésében a „rendészeti szervek” szövegrész,
- h) az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Ob. tv.) 18. §-ának (6) bekezdésében az „az Adó- és Pénzügyi Ellenőrző Hivatal nyomozó hatóságánál” szövegrész, valamint az Ob. tv. melléklete IV. pontjának 1. alpontja,
- i) a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nb. tv.) 69. § (1) bekezdésének b) pontja és a 75. §-ának (1) bekezdése.

36. §

A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- a) a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Tü. tv.) 48. §-ának (4) bekezdése,
- b) a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) a Hszt. 2. §-ának e) és f) pontjában „a Honvéd Vezérkar főnöke,” szövegrész,
- c) a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Közt. tv.) 6. §-ának (2) bekezdésében az „ , a határőrséggel”, valamint az „ , illetőleg a határőrség” szövegrész.

Módosuló rendelkezések

37. §

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló 1991. évi XI. törvény (a továbbiakban: ÁNTSZ tv.) 2. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A katonai szervezetek közegészségügyi feladatainak ellátását – a Szolgálat szakmai irányelveinek betartásával és vele együttműködve – a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek közegészségügyi feladatainak ellátását a Belügyminisztérium egészségügyi szolgálata végzi.”

38. §

(1) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény hatálya a rendvédelmi szervek (a Rendőrség, a Határőrség, a polgári védelem, a Vám- és Pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, az állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság), valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok (e törvény alkalmazásában a továbbiakban együtt: fegyveres szervek) hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyára (a továbbiakban: szolgálati viszony) és társadalombiztosítási ellátására terjed ki.”

(2) A Hszt. 18. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Határőrség szerződéses állományú tagja a szerződése időtartamára a párttagságát köteles felfüggeszteni.”

(3) A Hszt. 51. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szünetel a szolgálati viszonya a hivatásos állomány olyan tagjának, akit az országgyűlési képviselői, európai parlamenti képviselői, illetve a főpolgármesteri, polgármesteri – ha a Rendőrség, a Határőrség vagy a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok állományába tartozik –, ezeken felül helyi és kisebbségi önkormányzati képviselői választáson jelöltként nyilvántartásba vettek. A szünetelés időtartama jelöltségének nyilvántartásba vételétől a választás befejezéséig, illetve megválasztása esetén a mandátuma igazolásáig tart.”

(4) A Hszt. 59. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A törvény erejénél fogva szűnik meg a hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonya]

„c) országgyűlési vagy európai parlamenti képviselővé, főpolgármesterré, főpolgármester-helyettessé, megyei közgyűlés elnökévé, alelnökévé, polgármesterré, alpolgármesterré, valamint a Rendőrség, a Határőrség és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok állományába tartozó esetén az előbbieken kívül még társadalmi megbízatású polgármesterré, alpolgármesterré, helyi és kisebbségi önkormányzati képviselővé történt megválasztás;”

39. §

A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Bnyt.) 18. §-a a következő *f)* ponttal egészül ki:

[A 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatok szolgáltatásának igénylésére jogosult]

„f) a Határőrség a bűnüldözési feladatainak ellátása céljából.”

40. §

A Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 2. § (6) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Vám- és Pénzügyőrség egyéb feladatainak ellátása keretében végzi:]

„d) a közúti határátkelőhelyek üzemeltetését, a fenntartásukra és fejlesztésükre vonatkozó feladatok végrehajtását, ha törvény másként nem rendelkezik.”

41. §

A Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló 1995. évi LXXXIII. törvény 1. §-ának (1) bekezdésében és az 5/A. § (1) bekezdésének f) pontjában a „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg lép.

42. §

(1) Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében, valamint a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 16. §-ában a „fegyveres erők és fegyveres testületek” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek” szöveg lép.

(2) A sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény 3. §-ának (2) bekezdésében a „fegyveres erőknél, a fegyveres testületeknél és a rendészeti szerveknél,” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél, a rendvédelmi szerveknél” szöveg lép.

(3) Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 8. §-ának (4) bekezdésében, valamint az Ob. tv. 18. §-ának (1) bekezdésében a „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg, az „, a rendőrség és a rendészeti” szövegrész helyébe az „és a rendvédelmi” szöveg lép.

(4) Az Ob. tv. 18. §-ának (6) bekezdésében a „fegyveres erőknél” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél, a Határőrségnél” szöveg, az Ob. tv. 26. §-ának (3) bekezdésében a „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség, a Határőrség” szöveg, valamint az Ob. tv. melléklete V. pontjának 1. alpontjában a „fegyveres erőkkel” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédséggel” szöveg lép.

(5) Az Nb. tv. 74. §-ának b) pontjában a „fegyveres erők (Magyar Honvédség és Határőrség)” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg, a 74. §-ának c) pontjában az „a polgári védelem állami szervei, a hivatásos tűzoltóság” szövegrész

helyébe az „a Határőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek és az önkormányzati tűzoltóság” szöveg, az Nb. tv. 2. számú mellékletének 18. pontjában a „fegyveres erőkön” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségen” szöveg lép.

(6) A polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Pv. tv.) 2. §-a (1) bekezdésének g) pontjában az „a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, a vám- és pénzügyőrség, a hivatásos polgári védelmi szerv, valamint a hivatásos állami és önkormányzati tűzoltóság;” szövegrész helyébe az „a Határőrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, a Vám- és Pénzügyőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a hivatásos önkormányzati tűzoltóság;” szöveg lép.

(7) A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (a továbbiakban: Bj. tv.) 122. §-ának (2) bekezdésében, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 48. §-a (2) bekezdésének b) pontjában a „fegyveres erőknel” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél” szöveg lép.

(8) Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 8. §-a (2) bekezdésének l) pontjában a „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg, a „rendőrség” szövegrész helyébe a „rendőrség, a határőrség” szöveg lép.

(9) A „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg lép:

a) a Sajtó tv. 12. §-ának (3) bekezdésében,

b) a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 33/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjában,

c) az Ob. tv. 3. §-ának (3) bekezdésében és a 29. §-a (1) bekezdésének c) pontjában,

d) az Nb. tv. 6. §-ának d) pontjában,

e) a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 80. §-a (1) bekezdésének b) pontjában,

f) a Pv. tv. 2. §-a (1) bekezdésének h) pontjában, 3. §-ának (2) bekezdésében, a 9. §-a (1) bekezdésének b) pontjában, a 10. §-a (2) bekezdésének d) pontjában, 21. §-ának f) pontjában,

g) a Bj. tv. 123. §-ának (3) bekezdésében,

h) a Kat. tv. 16. §-a (2) bekezdésének f) pontjában.

43. §

(1) A „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség” szöveg lép:

a) a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 134. §-ának (3), és (6) bekezdésében, 185. §-ának (5) bekezdésében,

b) az ÁNTSZ tv. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontjában és 15. §-ának (6) bekezdésében,

c) a szakképzésről szóló 1993. LXXVI. törvény 55. §-ának (4) bekezdésében,

d) a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Közokt. tv.) 122. §-ának (6) és (7), továbbá (9) bekezdésében,

e) a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mv. tv.) 87. §-ának 9. pontjában,

f) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 1. §-ának (5) bekezdésében,

g) a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 10. §-ának (2) bekezdésében,

h) a Tü. tv. 7. §-a (2) bekezdésének *a)* pontjában, a 40. §-ában,

i) az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 1. §-ának (3) bekezdésében,

j) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint a szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 31. §-ának (6) bekezdésében,

k) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 1. §-ának (3) bekezdésében,

l) a magánnyugdíjról és a magánnyugdíj-pénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 4. §-a (2) bekezdésének *x)* pontjában,

m) a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 1. §-ának (1), és (6) bekezdésében, valamint 8. §-ának (2) bekezdésében,

n) az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 2. §-a (1) bekezdésének *g)* pontjában,

o) az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény 6. §-a (3) bekezdésének *a)* pontjában, 11. §-ának (3) bekezdésében,

p) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. §-ának *d)* pontjában,

q) az Szb. tv. 7. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában,

r) a Bnyt. 19. §-ának *e)* pontjában, 29. §-ának *e)* pontjában,

s) a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 49. §-ának *f)* pontjában,

t) az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 28. §-a (1) bekezdésének *b)* pontjában, a 30. §-a (4) bekezdésének *b)* pontjában, a 77. §-a (1) bekezdésének *e)* pontjában,

u) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 4. §-ának *d)* pontjában,

v) a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Kvj.) 15. §-ának (3) bekezdésében,

w) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 48. §-ának (4) bekezdésében.

(2) A Pp. 32. §-ának (1) bekezdésében a „fegyveres erők és fegyveres testületek” szövegrész, valamint az Art. 178. §-ának 22. pontjában a „fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek” szöveg lép.

(3) A Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. §-ának (2) bekezdésében, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény

53. §-ának (2) bekezdésében, valamint a Közokt. tv. 122. §-ának (8) bekezdésében a „fegyveres erőknél” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél” szöveg lép.

(4) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a (2) bekezdésének *d*) pontjában a „fegyveres erőket” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédséget” szöveg lép.

(5) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (7) bekezdésében a „határforgalom-ellenőrzést végző szerve” szövegrész helyébe az „a feladatainak ellátása során” szöveg lép.

(6) A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 87. §-ának (1) bekezdésében a „fegyveres erők” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédség, a Határőrség” szöveg lép.

(7) Az Mv. tv. 9. §-ának (3) bekezdésében a „fegyveres erőknél (a honvédelmi miniszter vezetése és irányítása, illetőleg felügyelete alá tartozó szervezetek, valamint a határőrség)” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél” szöveg, valamint az Mv. tv. 86. §-ában a „fegyveres erőkre” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségre” szöveg lép.

(8) A halászatról és horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény 18. §-ának (2) bekezdésében a „valamint a rendőrhatóság” szövegrész helyébe a „a rendőrhatóság, valamint határvízen a határőrség” szöveg lép.

(9) A Közt. tv. 6. §-ának (1) bekezdésében a „rendőrséggel, a polgári védelemmel, a vám- és pénzügyőrséggel, a hivatásos önkormányzati tűzoltósággal (a továbbiakban: rendvédelmi szervek), határterületen a határőrséggel” szövegrész helyébe a „rendőrséggel, a Határőrséggel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, a Vám- és Pénzügyőrséggel, az önkormányzati tűzoltósággal (a továbbiakban: rendvédelmi szervek)” szöveg lép.

(10) A vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 59. §-ának (6) bekezdésében a „hatóság” szövegrész helyébe a „hatóság, határvízen a Határőrség” szöveg, a „rendőri szerv” szövegrész helyébe a „rendőrségi, határőrségi szerv” szöveg, a 79. §-a (2) bekezdésének a) pontjában a „fegyveres erő” szövegrész helyébe „a Magyar Honvédség” szöveg lép.

(11) A Kvj. 15. §-át megelőző alcím helyébe a „Hatóságok, a Magyar Honvédség és rendvédelmi szervek együttműködési kötelezettsége” alcím lép.

(12) A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 11. §-a (1) bekezdésének *ga*) pontjában, 47. §-ának (2) bekezdésében, 103. §-a (2) bekezdése 3. pontjának *f*) alpontjában a „harmadik országban szolgálatot teljesítő magyar fegyveres erők” szövegrész helyébe

az „a Magyar Honvédség harmadik országban szolgálatot teljesítő szerve” szövegrész lép.

Európai Unió jogának való megfelelés

44. §

(1) E törvény 29. §-a a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről szóló, 2004. április 29-i 2004/82/EK tanácsi irányelv 3. cikkének és a 6. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény 10. §-a az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együtműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i 2007/2004/EK tanácsi rendelet 2. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

INDOKOLÁS

a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény és a kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz

Általános indokolás

Az Alkotmány 2004. évi CIV. törvénnyel történő módosításával, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény megalkotásával megvalósult az önkéntes haderőre történő áttérés. Az Alkotmány módosítása, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény megalkotása 2005. január 1-jével megváltoztatta a Magyar Honvédség és a Határőrség jogállását is. Az Alkotmány 2004. december 31-ig hatályos 40/A. §-a (1) bekezdésének rendelkezése értelmében Magyar Honvédség és a Határőrség együtt alkották a Magyar Köztársaság fegyveres erőit. Az Alkotmány módosításával a Határőrség az államhatár őrzését, rendjének fenntartását ellátó rendvédelmi szervvé alakult át. Ugyanakkor a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény szerint a Határőrség, mint rendvédelmi szerv az Alkotmányban rögzített alapvető feladatai mellett közreműködik egyes honvédelmi feladatok ellátásában.

Az Alkotmány módosításának ellenére a Határőrségre vonatkozó törvények és más jogszabályok jelentős része továbbra is a fegyveres erőkre vonatkozó szabályozásnak megfelelő tartalommal és feladatrendszerrel szabályozza a Határőrség tevékenységét, ami ellentétes az Alkotmánnyal.

A Javaslát megszünteti azokat az ellentmondásokat, amelyek a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Hőr. tv.) és a Határőrség működésére vonatkozó más törvények rendelkezéseiben az Alkotmány módosításával keletkeztek.

A Határőrség az elmúlt években felkészült az Alkotmány módosításával járó változásokra. A Határőrség és Magyar Honvédség feladatai a társadalmi igényeknek, a jogszabályoknak és a nemzetközi kötelezettség-vállalásoknak megfelelően fokozatosan eltávolodtak egymástól. Az Európai Unióhoz történő csatlakozással, a „teljes jogú schengeni tagság” követelményeinek teljesítésére irányuló felkészüléssel, a sorállomány alkalmazásának 1998-ban történő megszűnésével előtérbe kerültek a Határőrség rendvédelmi jellegű feladatai.

A szervezet alkotmányos jogállásának megváltozásán túl is szükség van a Határőrség feladatrendszerének, szervezetének reformjára, átalakítására, ami lehetőséget teremtett a szervezet rendvédelmi jellegének erősítésére, a közrend, közbiztonság védelmében történő fokozott szerepvállalásra. Ennek érdekében a Javaslát a Határőrség feladatrendszerét kiegészíti a szélesebb körű rendészeti tevékenység ellátásához

szükséges törvények módosításával. A Hőr. tv. egyes közigazgatási hatásköri szabályainak hatályon kívül helyezésével a Javaslat lehetőséget teremt a közigazgatási hatáskörök és a szervezet további decentralizálásra, ezzel egyidejűleg a vezető, irányító szervek korszerűsítésére.

A Hőr. tv. módosításáról szóló 2001. évi XXXIII. törvénnyel alapvetően megtörtént a Hőr. tv. EU jogharmonizációja. Az Európai Unióhoz történő csatlakozással, különösen a 2004. évben elfogadott és 2005-től folyamatosan hatályba lépő közösségi jogszabályok rendelkezései miatt a Hőr. tv. néhány rendelkezése további pontosításra szorul.

Végezetül a Javaslat módosítja mindazokat a törvényeket, amelyek a Magyar Honvédségre és a Határőrségre együttesen a „fegyveres erők” gyűjtő kifejezés alkalmazásával állapítanak meg rendelkezéseket. Ennek alapján, ahol törvény eddig fegyveres erők rendelkezést alkalmazta, annak a helyébe a módosítást követően Magyar Honvédség rendelkezés lép.

Részletes indokolás

Az 1–2. §-okhoz

Az Alkotmány 40/A. §-ának (3) bekezdése a Határőrség alapvető feladataként az államhatár őrzését, rendjének fenntartását határozza meg.

A Javaslat „államhatár őrzése, rendjének fenntartása”, mint új alkotmányos funkció tartalmaként kimondja, hogy az olyan tevékenységek rendszere, amely a Magyar Köztársaság államhatárának rendjét sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzésére, felderítésére és megszakítására, az államhatár átlépésének feltételeivel nem rendelkező személyek beutazásának és kiutazásának megakadályozására irányul. A meghatározás az alkotmányos funkció tartalmát megkülönbözteti a határőrizet fogalmától, amely az alapvető feladat végrehajtásának egyik elemeként, a határforgalom-ellenőrzés, stb. mellett a Határőrség szolgálati tevékenysége.

A Javaslat 2. §-a, az Alkotmány rendelkezésével összhangban módosítja a Hőr. tv. 2. §-át és rögzíti, hogy a Határőrség országos hatáskörű rendvédelmi szerv, melynek alapvető feladata az államhatár őrzése, rendjének fenntartása.

A 3. §-hoz

A Javaslat pontosítja az értelmező rendelkezések 6. pontjában a „határforgalom-ellenőrzés” és a 15. pontjában a „tranzit terület” fogalmát, illetve korszerűsíti a 12. pontjában az elavult „menekültügyi veszély” meghatározását, amelynek helyében a „tömeges méretű migráció” fogalmát határozza meg.

Az értelmező rendelkezések 15. pontjának módosításával a tranzit terület kijelölésére hatáskörrel rendelkező szerveket a szervezeti szint (Országos Parancsnokság)

megjelölése nélkül határozza meg, amely lehetőséget teremt az eddigi hatáskör decentralizálására. A tranzit terület kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat a határátkelőhely megnyitásának, megszüntetésének, a működtetés rendjének és feltételeinek szabályairól szóló 305/2001. (XII. 27.) Korm. rendeletben célszerű meghatározni, amely felhatalmazást a Hőr. tv. 83. § (1) bekezdésében rögzítettük.

A Javaslatban az értelmező rendelkezések körét további fogalmak meghatározásával bővíti ki a 16 – 21. pontok beiktatásával.

A „mélységi ellenőrzés” meghatározása, mint tevékenységi forma alkalmazása kielégíti a Schengeni Végrehajtó Bizottságnak az illegális bevándorlás elleni intézkedések elfogadásáról szóló 1998. október 27-i határozata 6. pontjában meghatározott követelményeket, amelyek kötelezik a tagállamokat arra, hogy az engedélyezett határátkelőhelynek nem minősülő szárazföldi és tengeri határok és különösen a migráció által érintett határszakaszok mögötti területek lehető legszorosabb őrizete, járőrök bevetése révén akadályozzák meg az illegális migrációt. A „mélységi ellenőrzés” egy speciális kiegyenlítő intézkedésnek is tekinthető, amelynek meghatározása megfelelő kereteket biztosít a belső határokon történő ellenőrzés teljes megszüntetése után is arra, hogy az ellenőrzés megszűnésével az illegális migráció és az ahhoz kapcsolódó bűncselekmények tekintetében keletkező biztonsági deficitet kellő hatékonysággal ellensúlyozzuk.

Jelenleg kormányrendelet (a határátkelőhelyek megnyitásáról, megszüntetéséről, a működtetés rendjéről és feltételeiről szóló 305/2003. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 5. pont) tartalmazza a határátlépési pont definícióját, ettől azonban – a határőrizetről és Határőrségről szóló 1997. évi XXXVIII. törvény alapján – nemzetközi szerződés eltérhet. Mivel az államhatár átlépésének módját érintő rendelkezések alapvetők, illetőleg a hivatkozott kormányrendelet nem felhatalmazással szabályoz, szükséges a tárgykörben a törvényi szintű szabályozás. Ez vonatkozik az üzemeltető fogalmára, kötelezettségeire is. A határátlépési pont meghatározásával olyan értelmező rendelkezés került megfogalmazásra, amely lehetővé teszi, főként turisztikai célból a határátkelőhelyeken kívüli pontokon, illetve területeken az államhatár átlépését. A nemzetközi szerződések alkalmazása szükségessé teszi az ilyen, az államhatár átlépésére kijelölt helyek, illetve területek fogalmának meghatározását. A rendelkezés összhangban van a Kormány, az önkormányzatok törekvéseivel. Az EU-ban kiemelt fejlesztési cél a határon átvezető turista célú határátlépés fejlesztése, amelyhez jelentős támogatási források társulnak.

Az „üzemeltető”, az „ideiglenes határátkelőhely”, a „közös kapcsolattartási szolgálati hely” és a „határnyiladék” fogalmának meghatározása a törvény, illetve egyes végrehajtási rendeletek alkalmazása során ezeknek a kifejezéseknek az egységes értelmezést segíti elő.

A 4. §-hoz

A határnyiladék szélességét általában a kétoldalú nemzetközi szerződések határozzák meg. A Javaslat – amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a hatályos öt méterről egy méterre csökkenti a határnyiladék szélességét, másrészt előírja, hogy a határvonalat közvetett módon jelölő, a Magyar Köztársaság területén elhelyezett határjelek körül egy méter sugarú területet is meg kell tisztítani a határjelek láthatóságát akadályozó növényzettől. A rendelkezés joghézagot szüntet meg (ukrán viszonylatban a nemzetközi szerződés nem tartalmazza a határjelek körüli terület tisztántartását, amelynek a határjelek láthatóságát kell biztosítani), másrészt a művelési vagy használati tilalom alá eső földterületek mennyiségét is jelentőse csökkentheti. Erre természetesen a nemzetközi szerződések előkészítése során is figyelemmel kell lenni.

Az 5. §-hoz

A Magyar Köztársaságnak az Európai Unió tagállamaival közös határain (szlovák, osztrák és szlovén viszonylatban) 2004. május 1-jével megszűnt az áru- és utasforgalom vámellenőrzése. Az államhatár átlépésével járó gazdasági tevékenység engedélyezése, illetve az ahhoz történő hozzájárulás, valamint a határátléptetések végrehajtása a belső határon csak a személyellenőrzésre terjed ki, ezért nem indokolja a Vám- és Pénzügyőrség közvetlen közreműködését. A Javaslat értelmében, a továbbiakban csak a külső határ – egyben vámhatár – átlépésével járó munkák esetében szükséges a határátléptetésekhez a Határőrség, valamint a Vám- és Pénzügyőrség együttes intézkedése, a belső határokon erre a Határőrség önállóan intézkedik.

A 6. §-hoz

A hatályos szabályozás értelmében az államhatáron átkóborolt háziállat elhelyezéséről, tartásáról annak visszaadásáig jelenleg is az illetékes települési önkormányzat jegyzője köteles gondoskodni. A Javaslat a hatályos szabályt azzal egészíti ki, hogy az elháríthatatlan ok következtében az államhatáron átkerült tárgyak elhelyezéséről, illetve tárolásáról is – annak visszaadásáig – a jegyző gondoskodik. A módosítást az indokolja, hogy a szabályozás csak az átkóborolt háziállatok elhelyezéséről, illetve tartásáról rendelkezik, az elháríthatatlan ok következtében az államhatáron átkerült tárgyak elhelyezéséről, illetve tárolásáról nem. Az ezzel járó költségeket az állam megelőlegezi az önkormányzat részére. Egyébként 2005. évben, valamennyi viszonylatot figyelembe véve, mindössze három esetben történt háziállat átkóborlása, egy esetben pedig vízi jármű átsodródása.

Az államhatáron áttévedt személyek, átkóborolt háziállatok, valamint az elháríthatatlan ok (természeti erő vagy véletlen) következtében átkerült tárgyak államhatáron történő átadását, illetve átvételét valamennyi szomszédos állam viszonylatában korábban kétoldalú nemzetközi szerződések szabályozták és a nemzetközi szerződések végrehajtására kinevezett határmegbízottak vagy helyi vegyes bizottságok hatáskörébe

utalták. Az ilyen tartalmú szerződést először Ausztria, később pedig Szlovénia mondta fel. Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunkkal a Szlovákiával hatályos, úgynevezett határrendi szerződés is felülvizsgálatra, esetlegesen felmondásra szorul. A Javaslat a Hór. tv. 9. §-ának kiegészítésével, főként az említett viszonylatokban keletkezett joghézagot pótolja azzal, hogy államhatáron áttévedt személyek, átkóborolt háziállatok, valamint elháríthatatlan ok következtében az államhatáron átkerült tárgyak visszaadását, illetve visszavételét – nemzetközi szerződés vagy jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a Határőrség engedélyezi és gondoskodik a végrehajtásáról.

Az államhatáron áttévedt külföldiek nem tartoznak a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Idiv.) hatálya alá, mivel az államhatárt nem a beutazás, illetve tartózkodás szándékával lépik át. A Javaslat által beiktatott rendelkezés lehetővé teszi rövid úton, szankció nélkül történő átadásukat, illetve átvételüket.

A 7. §-hoz

A Javaslat – az 5. §-hoz fűzött indokoláshoz hasonlóan – csak a külső határon – egyben vámhatáron – köti az ideiglenes határátkelőhely megnyitását a Határőrség, valamint a Vám- és Pénzügyőrség együttes engedélyéhez. Az Európai Unió valamely tagállamával közös határon az ideiglenes határátkelőhely megnyitásának engedélyintézkedése a Határőrség hatáskörébe tartozik. A Javaslat egyértelműen rendelkezik arról, hogy az ideiglenes határátkelőhely megnyitásának többletköltségeit a kérelmező köteles megtéríteni a Határőrség, illetve külső határ esetében a Határőrség, valamint Vám- és Pénzügyőrség részére.

A Hór. tv. felhatalmazása alapján az ideiglenes határátkelőhelyek megnyitásának részletes szabályait az ideiglenes határátkelőhelyek megnyitásának szabályairól, a határátkelőhely területére nem határátlépés céljából történő belépés, tartózkodás, távozás rendjéről, valamint a határterülethez tartozó településekről szóló 184/1997. (X. 28.) Korm. rendelet állapítja meg. A kormányrendelet állapítja meg a többletköltségek megállapítására és a megtérítésének módjára vonatkozó részletes szabályokat.

A 8. §-hoz

A Javaslat bevezeti az – egyébként törvények által előírt üzemeltetői feladat ellátását végző – üzemeltető fogalmát, s ennek megfelelően pontosítja a határátkelőhely tulajdonosa, üzemeltetője kötelezettségeit. Az üzemeltető gondoskodik a határátkelőhely infrastruktúrájának kiépítéséért s az eljáró hatóságok számára térítésmentesen köteles biztosítani az elhelyezést. Fő szabály szerint térítésmentesen kell a határátkelőhelyet biztosítani. A módosítás alapján az alábbi három eset lehetséges: 1. magánszemélynek térítésmentesen kell a határátkelőhelyet biztosítania; 2. állami szerv esetében, amennyiben van kormányrendeleti szabályozás, úgy a határátkelőhelyre vonatkozóan a kormányrendeletben meghatározottak szerint kell térítési díjat fizetni; 3. amennyiben nincs kormányrendeleti szintű szabályozás, úgy

állami szerv esetében is térítésmentesen kell rendelkezésre bocsátani a határátkelőhelyet. A közüzemi díjakat a hatóságok viselik, melyről egymás között, illetőleg a tulajdonossal polgári jogi szerződésben állapodnak meg.

A 9. §-hoz

A Javaslat 3. §-ában meghatározásra kerül új fogalomként a határátlépési pont. Ennek alapján az államhatáron egy határátkelőhelynek nem minősülő hely kerül kijelölésre, amelyen nemzetközi szerződésben meghatározott feltételek alapján, kizárólag személyforgalom által, elsősorban aktív turizmus elősegítése céljából engedélyezett a határátlépés.

Az határátlépési pont megnyitására, megszüntetésére, a működtetésének szüneteltetésére, a forgalom jellegének a megváltoztatására a nemzetközi szerződéssel összhangban a Kormány döntése alapján a belügyminiszter és a pénzügyminiszter az érdekelt miniszterekkel egyetértésben intézkedik.

A 10. §-hoz

A Javaslat az Alkotmány 40/A. §-ának (3) bekezdése alapján, a Határőrség alkotmányos jogállásának megváltozásával összhangban, a szervezet rendvédelmi jellegének megerősítésére, feladatrendszerének korszerűsítésére is figyelemmel módosítja a Hőr. tv. 22. §-át megelőző alcímet és a Határőrség feladatrendszerét meghatározó 22. § (1) és (2) bekezdését. A Javaslat a módosítások mértékére és szerkezetére tekintettel a 22. § egyes bekezdéseinek, illetve pontjainak módosítását a Hőr. tv. 22. §-a (1) és (2) bekezdésének újbóli megállapításával valósítja meg.

A Javaslat a 3. §-hoz fűzött indokolásra figyelemmel, kiegészíti a Hőr. tv. 22. §-a (1) bekezdésének *a)* pontját a mélységi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok végrehajtásával, amelyet oly módon kell megvalósítani, hogy az visszatartson a határátkelőhelyeken történő ellenőrzés kikerülésétől.

A Határőrség az alkotmányos jogállásának megváltozásával, alapvető feladatainak ellátása mellett hatékonyabb szerepet tölthet be az egyéb jellegű rendvédelmi (létesítménybiztosítási, csapaterős, stb.) feladatok ellátásában, ezzel is tehermentesítve a Rendőrség erőit. Ennek megfelelően a Javaslat Hőr. tv. 22. §-a (1) bekezdése *f)* pontjának módosításával kimondja, hogy a Határőrség őrzi a saját és a jogszabály által kijelölt magyarországi objektumokat, elhárítja az államhatár rendje és az általa őrzött objektumok ellen irányuló erőszakos cselekményeket.

Terminológiai változás teszi indokolttá a 22. §-a (1) bekezdése *g)* pontjának módosítását és az elavult „menekültügyi veszély” kifejezésnek az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető „tömeges méretű migráció” kifejezésre történő változtatását.

A Határőrség, a Hőr. tv. hatályos szabályozásától eltérően az államhatár rendjének fenntartásával kapcsolatos közigazgatási ügyekben ténylegesen nemcsak

szakhatóságként működik közre, hanem vannak olyan – törvényben és rendeletben is meghatározott – ügyfajták (ideiglenes határátkelőhely megnyitása, a korlátozott nyitvatartási időben működő közúti határátkelőhelyen a nyitvatartási idő megváltoztatása és a forgalmi jellegtől eltérő eseti igénybevétele, stb.), amelyek tekintetében kifejezett engedélyezési hatáskörrel rendelkezik. A Javaslat a Hőr. tv. 22. §-a (1) bekezdése *i*) pontjának módosítása, a hatályos szöveg és más jogszabályokban megállapított rendelkezések közötti ellentmondást oldja fel.

A Hőr. tv. 22. §-a (1) bekezdése *j*) ponttal történő kiegészítése rendelkezéseivel összhangban egyértelművé teszi, hogy a Határőrség részt vesz a közúti közlekedés ellenőrzésében, valamint közreműködik a légi közlekedés védelmében.

A Hőr. tv. 22. §-a (1) bekezdése *l*) pontja az Alkotmány módosításával összhangban pontosítja a minősített időszakok felsorolását, figyelemmel a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 42. §-ának (1) bekezdésére, amely a Határőrségnek, mint a honvédelemben közreműködő rendvédelmi szervnek határoz meg feladatokat.

A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája rövid, közép- és hosszú távú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1009/2004. (II. 26.) Korm. határozat 13. pontja előírja, hogy a Hőr. tv-t úgy kell módosítani, hogy a rendészeti feladatok között a bűnmegelőzés is szerepeljen. A bűnüldözési (nyomozóhatóságként), bűnmegelőzési feladatok végrehajtása szervezeti szinten ugyan elválik egymástól, de a jellegüknél fogva a Hőr. tv. 21. §-a (2) bekezdésében célszerű megállapítani.

A Hőr. tv. 22. §-ának (3) bekezdése a Schengeni Megállapodás és a Schengeni Végrehajtási Egyezmény a belső határokon folyó ellenőrzés fokozatos megszüntetéséről rendelkezik. Ez a folyamat a Csatlakozási Szerződés hatályba lépésével Magyarország tekintetében is megkezdődött, melynek eredményeként a belső határokon lévő határátkelőhelyeken már csak személyellenőrzés, magyar terminológia szerint határforgalom-ellenőrzés folyik. A Javaslat ennek megfelelően módosítja a Hőr. tv. még hatályban nem lévő 22. §-ának (3) bekezdését, amelynek hatályba léptetésére csak a belső határokon történő ellenőrzés teljes megszüntetésével egyidejűleg kerülhet sor.

A Javaslat kiegészíti a Hőr. tv. 22. §-át további (4) bekezdéssel. A Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 2. §-a (6) bekezdésének *d*) pontja alapján a Vám- és Pénzügyőrség – egyéb feladatainak ellátása keretében végzi – a közúti határátkelőhelyek üzemeltetését, a fenntartásukra és fejlesztésükre vonatkozó feladatok végrehajtását. A Csatlakozási Szerződés hatályba lépésével egyidejűleg az Európai Unió tagállamaival közös határokon megszűnt a vámellenőrzés. A Vám és Pénzügyőrség ezeken határszakaszokon – szakmai, szervezeti, célszerűségi és költségvetési okok miatt – megszüntette a határvámhivatalokat és azokon az átkelőhelyeken, ahol egyéb feladatok nem indokolták, a vám szervek jelenlétét is. Tekintettel arra, hogy a Határőrség határforgalom-ellenőrző szervei ugyanazokban az objektumokban látják el továbbra is a határforgalom-ellenőrzési feladataikat,

indokolttá vált a közúti határátkelőhely üzemeltetői feladatainak jogszabályi rendezése. A Javaslat a Hór. tv. 22. §-ának (4) bekezdéssel történő kiegészítésével kimondja, hogy a belső határon a Határőrség üzemelteti a belügyminiszter és a pénzügyminiszter által együttesen meghatározott közúti határátkelőhelyeket. Ezzel egyidejűleg a Javaslat 41. §-a módosítja a Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 2. §-a (6) bekezdésének *d*) pontját is.

A „teljes jogú schengeni tagságra” történő felkészülés során a szomszédos EU tagállamokkal és a leendő tagállamokkal kötött nemzetközi szerződések alapján megkezdtek, vagy a közeljövőben megkezdik működésüket a különböző hatóságok (Rendőrség, Határőrség, Vám- és Pénzügyőrség, stb.) közötti közvetlen információcserét és kapcsolattartását szolgáló közös kapcsolattartási szolgálati helyek. Ezek az intézmények rendszerint a közös államhatáron lévő közúti határátkelőhelyek objektumaiban nyernek elhelyezést. A Hór. tv. 22. §-ának (5) bekezdése rögzíti, hogy a nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság területén létrehozott közös kapcsolattartási szolgálati helyeket a Határőrség működteti.

A Hór. tv. 22. §-ának a (6) bekezdéssel történő kiegészítését a Határőrség alkotmányos jogállásának megváltozása indokolja. A Javaslat részben a hatályos, de az alkotmányos jogállás megváltozása miatt hatályon kívül helyezendő államhatár-védelmi tevékenységek közül a 21. § (6) bekezdésében megállapított rendelkezéseket veszi át. Ezeket a feladatokat a Határőrség minősített időszak bekövetkezésétől, illetve kihirdetésétől függetlenül végrehajtja, ezért a Határőrség feladatai között célszerű megállapítani azokat.

A 11. §-hoz

A Hór. tv. kiegészítésével az új 22/A §-ban kerül szabályozásra a Határőrség minősített időszaki feladatrendszere. A rendelkezés alapján – mivel a Határőrség már nem tartozik a fegyveres erők közé – jelentősen módosult a minősített időszakokra vonatkozó feladatrendszer, a Határőrség csak közreműködik a felsorolt rendvédelmi feladatok végrehajtásában.

A 12–15. §-okhoz

A Javaslat a kettős jogállás megszűnésével összhangban módosítja a Hór. tv-nek a Határőrség irányítására vonatkozó rendelkezéseit és azokat a Rendőrség irányítására vonatkozó szabályokhoz hasonlóan állapítja meg.

A Határőrség, mint fegyveres rendvédelmi szerv irányítása, közvetlenül a Kormány hatáskörébe kerül, a Kormány a belügyminiszter útján gyakorolja az irányítási jogosítványait. A Határőrség országos parancsnokának kinevezése a Köztársasági Elnök hatásköréből a miniszterelnök hatáskörébe kerül. Ez a rendelkezés nem érinti a Köztársasági Elnöknek a tábornokok kinevezésére és felmentésére vonatkozóan az Alkotmányban biztosított jogkörét.

A Javaslat a haza katonai védelmével kapcsolatos feladatok megszűnésével összhangban módosítja, illetve újra szabályozza a belügyminiszternek a Határőrség szakmai tevékenységének, valamint a szervezet működésének irányításával kapcsolatos irányítási jogosítványait. Az újraszabályozásnak néhány speciális jogkör (sorozott állománnyal betölthető szolgálati beosztások meghatározása, átminősítése, mozgósítás elveinek meghatározása, stb.) megszüntetésén kívül főként jogtechnikai okai vannak.

Elsősorban a Határőrség jogállásának és alkotmányos feladatának megváltozása indokolja az országos parancsnok vezetési és irányítási jogkörének módosítását is. A módosítások mértéke ez esetben nem indokolja az országos parancsnok felelősségére, feladataira és jogkörére vonatkozó rendelkezések teljes körének újraszabályozását.

A 16. §-hoz

A Javaslat az Alkotmány módosításával, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvénnyel összhangban módosítja a Határőrség személyi állományára vonatkozó rendelkezéseket. A hadkötelezettség békeidőben történő megszüntetésére figyelemmel a Határőrség személyi állománya hivatásos és szerződéses állományú határőrökből, köztisztviselőkből és közalkalmazottakból állhat. A sorozott állománnyal kapcsolatos rendelkezéseket a Javaslat 39. §-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezi. A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény teljes részletességgel szabályozza valamennyi állománykategória jogviszonyát. Erre tekintettel a Javaslat hatályon kívül helyezi azokat a rendelkezéseket is, amelyek a személyi állomány jogviszonyát illetően párhuzamos szabályozást eredményeznének.

A 17. §-hoz

A Javaslat Hór. tv. 37. §-a (1) bekezdésének módosításával egyszerűsíti a Határőrség együttműködésére vonatkozó rendelkezéseket, amikor az együttműködő szervek megnevezése nélkül általános értelemben határozza meg a Határőrséggel együttműködők körét. Ugyanakkor a Javaslat a bűnmegelőzési feladatokkal összhangban kimondja, hogy a Határőrség segíti a helyi önkormányzatoknak és a személyek közösségeinek az államhatár őrzésének, rendje fenntartásának javítására irányuló önkéntes tevékenységét.

A 18. §-hoz

A Javaslat Hór. tv. 41/A. §-sal történő kiegészítésével meghatározza azokat az alapvető szabályokat, amelyek alapján a Határőrség a mélységi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatait.

A törvény határforgalom-ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseinek 41/B. §-sal történő kiegészítésére azért van szükség, mert törvényben szükséges meghatározni a Határőrség ezzel kapcsolatos kötelezettségeit és jogait. A kiegészítés szerint a Határőrség jogosult személyeket, járműveket, szállítmányokat megvizsgálni, ellenőrizni, azok ki és belépésének feltételeit megvizsgálni, dönteni az államhatár átlépéséről. A Javaslat rögzíti azt is, hogy a Határőrség a tranzitterületen is jogosult a tranzitterületen tartózkodó személyek személyazonosságát megállapítani, továbbá az úti okmányukat ellenőrizni, illetve megvizsgálni, és a tranzitterületre történő be- és kilépés, valamint az ott tartózkodás jogszerűségét ellenőrizni.

A 19. §-hoz

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be. 36. §-ának (3) bekezdése állapítja meg, hogy a Határőrség mely bűncselekmények esetében jár el nyomozó hatóságként. Ugyanakkor a Be. 37. §-ának (2) bekezdése felhatalmazást ad az ügyésznek, hogy a nyomozó hatóságok között felmerült hatásköri összeütközés esetén, valamint, ha a rendőrség, a Vám- és Pénzügyőrség vagy a Határőrség hatáskörébe tartozó bűncselekménnyel halmazatban olyan bűncselekmény is megvalósult, amelynek nyomozására e nyomozó hatóság hatásköre nem terjed ki, és az eljárás elkülönítése nem célszerű, az eljáró nyomozó hatóságot kijelölje. Felhatalmazást ad arra is az ügyésznek, hogy olyan nyomozó hatóságot is kijelölhet, amelynek hatásköre a 36. § (2)–(3) bekezdése alapján a bűncselekmény nyomozására egyébként nem terjed ki. A Javaslat a Hőr. tv. 43. §-a (1) bekezdésének módosításával a hatályos rendelkezését összhangba hozza a Be. rendelkezéseivel, amikor kimondja, hogy a Határőrség a büntetőeljárásról szóló törvény alapján nyomozó hatósági hatáskörébe utalt bűncselekmények esetén lefolytatja a nyomozást.

A hatályos szabályozás értelmében Határőrség a hatáskörébe utalt egyes feladatok ellátására a határterületen kívül is illetékes és a határőrt intézkedési kötelezettség terheli. A Határőrség feladatrendszerének korszerűsítése, rendvédelmi jellegének erősítése következtében a Hőr. tv. 22. §-ban felsorolt feladatok jelentős részét a határterületen kívül hajtja végre. Ezért a Javaslat a Hőr. tv. 43. §-a (2) bekezdésének módosításával a határterületre vonatkozó korlátozás nélkül határozza meg, hogy a Határőrség, illetve a határőr a feladatainak végrehajtása során észlelt egyéb bűncselekmények esetén köteles a bűncselekményt megszakítani, a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt elfogni, és a bizonyítási eszközök megjelölésével az illetékes hatóságnak átadni. A bizonyítási eszközök megőrzése érdekében halaszthatatlan nyomozási cselekményeket foganatosíthat.

A Javaslat a Be. hatályba lépésére figyelemmel, illetve a nyomozó hatóságokra vonatkozó rendelkezéseinek változásával összhangban módosítja a Hőr. tv. 44. §-ának (1) és (2) bekezdését.

A 20. §-hoz

A Javaslat a kettős jogállással és a sorozott állomány alkalmazásával járó alkotmányos korlátok megszűnésére figyelemmel módosítja a Határőrség illetékességére vonatkozó általános szabályokat. A hatályos szabályozás szerint a Határőrség a hatáskörébe utalt feladatok ellátására a határterületen illetékes, és a Hőr. tv. 50. §-a határozza meg azokat a feladatokat, amelyeket a határterületen kívül is ellát. Ez a rendelkezés a szervezet alkotmányos jogállásának megváltozására figyelemmel felülvizsgálatra szorul, mert jelentős mértékben korlátozza a Határőrség rendvédelmi jellegének fejlesztését, illetve mint rendvédelmi szervnek az alkalmazását. A Javaslat a Hőr. tv. 49. §-a (1) bekezdésének módosításával, más rendvédelmi szervhez hasonlóan – legfőképpen a feladatrendszer jelentős megváltozásához igazodva – általános szabályként mondja ki, hogy a Határőrség határrendészeti szerveinek, szabálysértési, idegenrendészeti és nyomozó hatóságainak illetékességi területét külön jogszabály állapítja meg. Ezzel a rendelkezéssel összhangban módosul a Hőr. tv. 83. §-a (4) bekezdésének *b)* pontja, mely szerint felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg a Határőrség határrendészeti szerveinek, szabálysértési, idegenrendészeti és nyomozó hatóságainak illetékességi területét.

Természetesen továbbra is maradnak olyan feladatok, amelyeket értelemszerűen vagy a kifejezett rendelkezés alapján továbbra is kizárólag a határterületen hajt végre a Határőrség.

A Javaslat a Határőrség feladatrendszerének megváltozására, rendvédelmi jellegének erősítésére figyelemmel, de alapvető feladatát szem előtt tartva módosítja a Hőr. tv. 49. §-ának (2) bekezdését, amely szerint a Határőrség a mélységi ellenőrzés során részt vesz a vasútvonalakon a rendészeti feladatok végrehajtásában, határterületen a környezet- és a természetvédelmi, valamint a határvizeken a víziközlekedési (hajózási) és vízirendészeti szabályok megtartásának ellenőrzésében.

A rendőrségi statisztikák alapján a nemzetközi és a belföldi hajóforgalom folyamatosan emelkedett. A személyhajó forgalom 2000. évi 1956-ról, 2003-ig 3420-ra, közel kétszeresére, a teherhajók forgalma 4577-ről 6085-re, a gépnélküli hajók száma 5533-ról 9637-re, a turista kishajóké 147-ről 330-ra emelkedett. A személyi sérüléssel járó balesetek számának jelentős csökkenésével szemben a nagyhajók által okozott balesetek száma 31-ről 47-re, a kishajóké 2 esetről 6 esetre növekedett. A Határőrség rendelkezésére álló technika és a személyi állomány vízirendészeti alkalmazása képes hatékonyan segíteni a határvizeken a víziközlekedés biztonságát és vízirendészeti szabályok betartását, ugyanakkor tehermentesíti az illetékes rendőri szerveket, lehetővé téve azt, hogy a közrendvédelem területén jelentkező feladatok végrehajtására – a vízirendészeti ellenőrzés hatékonyságának csökkenése nélkül – átcsoportosítsák az állományt.

A Határőrség a rendészeti és vonatkísérői feladatok ellátásával végső soron a közterület rendjének javítását szolgálja, főként a menetközbeni ellenőrzésre kijelölt vasútvonalakon, illetve járműveken. A Határőrség szervezetén belül létrehozott

Budapesti Vasúti Határrendészeti Kirendeltség a nemzetközi személyszállító vonatokat, valamint az ehhez kapcsolódó vasútállomásokat, vasúti határátkelőhelyeket folyamatosan ellenőrzi. Emellett alkalmas arra, hogy a belügyminiszter által rendeletben meghatározott vasútvonalakon is ellássa a rendészeti és vonatkísérői feladatokat.

A Határőrség feladatrendszerének fentiek szerinti bővítéséhez szükséges a halászatról és horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény 18. §-a (2) bekezdésének és a vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 59. §-a (6) bekezdésének módosítása.

A 21–23. §-okhoz

A Javaslat a Határőrség kettős jogállásának megszűnésével, illetve a szervezet alkotmányos funkciójának és feladatrendszerének megváltozásával, valamint az elmúlt időszakban bekövetkezett jogszabály módosításokkal összhangban módosítja a Hőr. tv. 54. §-át, valamint az 56. §-ának, 57. §-ának és 59. §-ának egyes rendelkezéseit.

A Hőr. tv. 54. §-ának hatályos rendelkezése ma már indokolatlanul terjeszti ki az Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) VIII. fejezetének alkalmazását a Határőrségre. A Hőr. tv. önálló fejezetben állapítja meg a Határőrség adatkezelésére vonatkozó részletes szabályokat. A Javaslat értelmében, a továbbiakban a Határőrség a feladatainak ellátása során az Rtv. IV–VII. fejezetének és a 93. §-ának (jogorvoslat) rendelkezéseit alkalmazza a Hőr. tv-ben meghatározott eltérésekkel.

A Javaslat a Hőr. tv. 56. §-a (1) bekezdése *a) és b)*, továbbá *d)* pontjának módosításával a Be. rendelkezéseivel összhangban pontosítja a hatályos rendelkezéseket. A Javaslat módosítja azokat a rendelkezéseket is, amelyek az elővezetés, bűnmegelőzési ellenőrzés, műszeres-poligráfós ellenőrzés alkalmazása, valamint személy- és létesítménybiztosítási feladatok ellátása tekintetében a Határőrséget a jogállása, illetve a feladatrendszere miatt az eddigiekben korlátozták.

A Hőr. tv. 56. §-a (1) bekezdése *e)* pontjának módosítását az a körülmény indokolja, hogy a kép- és hangfelvétel készítésének, az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szabályai, eltérések megállapítása nélkül néhány speciális határőrségi feladat végrehajtása során nem felelnének meg az adatvédelmi rendelkezéseknek. Az Rtv. rendelkezése közbiztonsági célból közterületen teszi lehetővé képfelvevő elhelyezését. Az államhatár és a határátkelőhely rendjének fenntartása speciális cél, a határátkelőhelyek, az őrzött objektumok területe pedig nem minősül közterületnek. Ezért a Javaslat lehetővé teszi, hogy a Határőrség az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdésében (kép- és hangfelvétel készítése) meghatározottakon kívül a határterületen, valamint a határátkelőhely és az általa őrzött objektum területén az államhatár őrzéséhez és a határátkelőhely rendjének fenntartásához, valamint saját objektum védelméhez kapcsolódó feladatok ellátása céljából is helyezhet el képfelvevőt.

A szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 75. §-ának (1) és (2) bekezdése módosította a Hőr. tv. 59. §-ának (1) és (2) bekezdését. Az 59. § (1) bekezdésének módosítása értelmében a Határország 1999. óta a Hőr. tv. 22. § (2) bekezdésében meghatározott feladatainak végrehajtása érdekében az Rtv. VII. fejezetében meghatározott szabályok szerint – bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtést is beleértve – végezhet titkos információgyűjtést.

A Javaslat a Be. IX. fejezetének V. címében meghatározott, bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre vonatkozó rendelkezésekre és más jogszabály változásra figyelemmel módosítja a Hőr. tv. 59. §-ának (1)–(2) bekezdését és egészíti ki a (4) bekezdéssel.

A Javaslat az Rtv. 93. §-nak rendelkezésével összhangban és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényre figyelemmel módosítja a határőr intézkedése ellen igénybe vehető jogorvoslati szabályokat.

A 24–29. §-okhoz

A Hőr. tv. 60. §-ának módosítása tekintetében a Javaslat szerint a határőr által alkalmazott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatban panasznak van helye, amit a intézkedés, illetve a kényszerintézkedés alá vont személy az Rtv. 93. §-ában meghatározottak szerint terjeszthet elő, illetve kell kivizsgálni. Az Rtv. szabályozása szerint a kényszerintézkedések ellen előterjesztett panaszra vonatkozóan az Rtv. külön eljárást szabályoz, amiben hozott másodfokú határozat közigazgatási határozatnak minősül.

A Javaslat jelentős mértékben módosítja a Határország adatkezelésére vonatkozó egyes rendelkezéseket és az adatkezelő szervek körét [61. § módosítása, illetve kiegészítése, 62. § (1) bekezdésének módosítása, illetve (3) bekezdéssel történő kiegészítése, 64. §-ának, 65. §-ának módosítása, 65/A.–65/C. §-okkal történő kiegészítése, 69. §, 73. § (1) és (2) bekezdésének, 77. § (1) bekezdésének, 77. § (1) bekezdése *b) és c)*, továbbá *g)* pontjainak módosítása, 77/A. §-sal történő kiegészítése, 78. § (2) *bekezdése i)* pontjának módosítása, 66. § (1) és (2) bekezdésének és a 72. § (1) és (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése].

A módosítást részben a Határország megváltozott feladatrendszere és a műszaki fejlődés, illetve fejlesztés által biztosított lehetőségek, az egyes adatbázisok közvetlen elérhetősége indokolja. A módosítások további indoka az, hogy a hatályos rendelkezések jelentős része csak az adatkezelések fajtáit határozza meg, de nem tartalmazza teljes részletességgel a kezelt személyes adatokat. A Javaslat – a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseivel összhangban – minden egyes adatkezelés esetében pontosan meghatározza, hogy azon belül milyen személyes adatok kezelhetők. Ezen túlmenően szükséges volt a Hőr. tv. adatkezelési szabályait – figyelemmel az Európai

Parlamentnek és a Tanácsnak a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK irányelvére – a Schengeni Végrehajtási Egyezménynek a Schengeni Információs Rendszer létrehozására, működésére és használatára vonatkozó rendelkezések fogalomrendszeréhez igazítani.

A Javaslat ezekkel a módosításokkal nem bővíti a Határórség által ma is kezelt személyes adatok körét, kivéve azokat a rendelkezéseket, amelyek valamely, időközben megjelent Közösségi Szabályban meghatározott jogalkotási kötelezettségnek tesznek eleget.

A bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény megteremti azokat a szabályokat és meghatározza az együttműködés tartalmát, amelyek alapján a magyar bűnüldöző szervek – a Határórséget is beleértve – a bűnmegelőzés és a bűnüldözés során külföldi hatóságokkal, illetve szervezetekkel együttműködést folytathatnak. A törvény azonban kifejezetten a bűnmegelőzés és a bűnüldözés terén folyó együttműködési formákat, illetve a bűnügyi megkeresések teljesítésének szabályait rögzíti, és nem terjed ki a Schengeni Információs Rendszer keretében a Schengeni Végrehajtási Egyezmény által meghatározott közös információs rendszerben folyó adatkezelési tevékenységre. A Schengeni Információs Rendszer a nemzeti jogszabályoknak megfelelően végzett határforgalom-ellenőrzések, és egyéb, az országon belül végzett rendőrségi és vámellenőrzések céljából automatizált lekérdezési eljárás révén, személyekre és tárgyakra vonatkozó figyelmeztető jelzések elhelyezésével biztosítja a főként személyek mozgására vonatkozó különböző rendelkezések érvényesítését.

A Javaslat Hőr. tv. 61. §-a (1)–(4) bekezdésének, valamint a 64. §-ának módosításával, a Határórség alapvető feladatának magváltozásával összhangban megszünteti a honvédelmi feladatokkal kapcsolatos személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazást.

A Javaslat Hőr. tv. 61. §-a (5) bekezdésének módosításával a Határórség számára lehetővé teszi, hogy a rendészeti, bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatokhoz kapcsolódó személyes adatokat – beleértve a titkos információgyűjtés vagy titkos adatszerzés során keletkezett adatokat is – harmadik ország bűnüldöző, határőrizeti, idegenrendészeti és igazságszolgáltatási szervnek vagy nemzetközi szervezeteknek nemzetközi szerződés alapján adhat át, illetve a felsorolt szervektől, szervezetektől személyes adatokat nemzetközi szerződés alapján vehet át.

A tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK rendelet (2004. december 13.) bevezetője (4) bekezdésének második mondata értelmében az okmányok tároló-elemében található adatokhoz való hozzáférésre felhatalmazott hatóságok és szervek kijelölése a nemzeti jogszabályok szerint történik, a közösségi jog, az európai uniós jog, valamint a nemzetközi megállapodások vonatkozó rendelkezéseire is tekintettel. A rendelet kiadásával egyidejűleg folyik a harmadik

országok állampolgárai számára az egységes vízum és tartózkodási engedélyek biometrikus azonosítóiról szóló rendelet kidolgozása. A Javaslat a Hőr. tv. 61. §-ának (6) bekezdéssel történő kiegészítésével az okmányok tároló-elemében található adatokhoz való hozzáférésre felhatalmazott hatóságok egyikeként jelöli meg a Határőrséget.

A Javaslat Hőr. tv. 61. §-ának (7) bekezdésekkel történő kiegészítésével megteremti a törvényes feltételeit annak, hogy a közös kapcsolattartási szolgálati helyeken szolgálatot teljesítő állomány, a nemzetközi szerződésben meghatározott feladatok végrehajtása érdekében, bűncselekmény elkövetésének megelőzése, felderítése, valamint közrend, közbiztonság védelme érdekében, a cél megjelölésével adatokat vehet át és adhat át.

A Hőr. tv. 62. §-ának módosításával a törvény kimerítően felsorolja azokat az adatkezelési rendszereket, amelyekből a Határőrség személyes adatokat vehet át a feladatainak ellátása érdekében.

A Javaslat a Hőr. tv. 65. §-ának módosításával, továbbá a 65/A–65/B. §-ok beiktatásával nem állapít meg, illetve nem biztosít újabb adatkezelést a Határőrség számára, viszont teljes részletességgel, a személyes adatok körének meghatározásával rögzíti a határforgalom-ellenőrzés során a személyekre, az útlevelekre, úti okmányokra és a gépjárművekre vonatkozó adatkezelési szabályokat.

A Javaslat a Hőr. tv. 64. §-ának, 65. §-ának módosításával, illetve a 65/A. §-sal és a 65/B. §-sal történő kiegészítésével szerkezetileg és az adattartalmak részletes felsorolásával pontosítja a hatályos rendelkezéseket.

A fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről szóló 2004/82/EK irányelv (2004. április 29.) alapján a légi személyszállítást végző fuvarozó a külső határon a személyek ellenőrzéséért felelős hatóságok kérésére köteles az utasok bejelentkezésének befejezésekor adatot szolgáltatni azokról az utasokról, akiket harmadik államból olyan határátkelőhelyre szállít, ahol az utasok beutaznak a tagállam területére. Az irányelv a szabályozás egyértelmű céljaként a határellenőrzések javítását és az illegális bevándorlás elleni küzdelmet határozza meg. Az irányelv 7. cikke kötelezi a tagállamokat arra, hogy meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2006. szeptember 5-e előtt megfeleljenek. Az irányelv meghatározza azt is, hogy erről a tagállamok – az irányelv által szabályozott területen elfogadott nemzeti joguk főbb rendelkezéseinek megjelölésével – tájékoztassák a Bizottságot.

A Hőr. tv. a 65/C. § beiktatásával a Javaslat a Határőrség határforgalom-ellenőrzést végrehajtó szerv részére teremti meg a jogalapot arra, hogy határforgalom-ellenőrzés során, az illegális bevándorlás megakadályozása céljából a légi személyszállítást foglalkozásszerűen végző természetes vagy jogi személytől, az utasok bejelentkezésének befejezésekor kérhesse az utasokra vonatkozó személyes adatokat és ezeket a személyes adatokat utasok beléptetéséig vagy visszairányításáig, illetve

visszautasításáig, de legkésőbb az adatok átvételétől számított 24 óra időtartamban kezelhesse. A Javaslat korlátozza az adatok felhasználásának körét azzal, hogy azok csak az illegális bevándorlás megakadályozása céljából, illetve a Határőrség idegenrendészeti és bűnüldözési feladatainak végrehajtásához szükséges mértékben használhatók fel.

A Javaslat a Hőr. tv. 73. §-a (1) és (2) bekezdésének módosításával, a határőrségi hatáskörök decentralizálásával összhangban, a Határőrség központi és helyi szerveit is feljogosítja a hatáskörükben kiadott engedély és szakhatósági hozzájárulás alapján az engedéllyel és szakhatósági hozzájárulással érintett személyek személyes adatainak, továbbá az engedély tárgyával, illetve a szakhatósági hozzájárulással folytatott tevékenységgel összefüggő adatoknak a kezelésére.

A Javaslat a Hőr. tv. 77. §-a (1) bekezdésnek, illetve a 77. §-a (1) bekezdése *b) és c)* továbbá *g)* pontjának módosításával, valamint a 77/A. §-sal történő kiegészítésével a Határőrség bűnmegelőzési és bűnüldözési feladataihoz kapcsolódó, ma is meglévő adatkezelésének szabályait pontosítja és a határforgalom-ellenőrzéshez kapcsolódó adatkezeléshez hasonlóan tételesen meghatározza az eljárási cselekmények során kezelhető személyes adatok körét.

A Hőr. tv. 78. §-a (2) bekezdése *i)* pontjának módosítása az APEH nyomozóhatósági jogkörének megszűnése miatt indokolt.

A 33. §-hoz

A felhatalmazó rendelkezések módosítását a Határőrség objektum védelmi, illetve objektum őrizeti feladatainak bővülése, a haza katonai védelmével összefüggő feladatok megszűnése, a Határőrség illetékességére vonatkozó rendelkezések módosítása, a tranzitterületre vonatkozó szabályok meghatározása, valamint az egyes hatósági feladatok decentralizálásához szükséges feltételek megteremtése indokolja. A tranzitterület szabályainak meghatározására a határátkelőhely megnyitásának, megszüntetésének, a működtetés rendjének és feltételeinek szabályairól szóló 305/2001. (XII. 27.) Korm. rendelet módosításával célszerű rendelkezni.

A 34. §-hoz

A Hőr. tv. 87. §-ának módosítását az indokolja, hogy a hatályos szabályozás jogharmonizációs záradékára vonatkozó rendelkezés még a csatlakozást megelőzően került megfogalmazásra, ezért az akkor indokolt szövegfordulatot tartalmazza, ezért az Európai Unió jogának való megfelelés miatt szükséges a jogharmonizációs záradék módosítása, illetve kiegészítése.

A 35–43. §-okhoz

A Javaslat a Hőr. tv. egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésével is a Határőrség jogállásának és feladatrendszerének megváltozásához, a sorozott állomány

alkalmazásának megszűnéséhez, valamint a szervezet rendvédelmi jellegének megerősítéséhez igazítja Hőr. tv-t.

A Hőr. tv. 21. §-át megelőző alcímének, a Hőr. tv. 21. §-ának, a 27. §-a (2) bekezdése *a)* és *f)* pontjának, 29. §-ának, a 30. §-át megelőző alcímének, 30. §-ának, 31. §-ának, 32. §-ának, 34. §-ának, 35. §-ának és a 36. §-ának hatályon kívül helyezését a haza katonai védelmével közvetlenül összefüggő feladatok és a sorozott állomány alkalmazhatóságának megszűnése indokolja.

A Hőr. tv. 48. §-ának és az 50. §-ának hatályon kívül helyezésére a Határőrség illetékességi területére vonatkozó rendelkezések módosítása, az általános illetékesség határterületre történő korlátozásának megszűnése indokolja.

A Hőr. tv. hatályát vesztő 52. §-a, valamint 53. §-a a Határőrség hatáskörébe utalt ügyek közül csupán néhány ügyfajtákra vonatkozóan tartalmaz közigazgatási, illetve államigazgatási hatásköri szabályt. A Határőrség hatáskörébe tartozó ügyek többségében alacsonyabb szintű jogszabály határozza meg a hatásköri szabályokat. A Javaslat abból indul ki, hogy az általános szabályozási gyakorlatot követve, ezekre az ügyfajtákra vonatkozó hatásköri szabályokat is – figyelemmel a határőrségi hatósági hatáskörök tervezett decentralizálására, valamint a szervezet folyamatos korszerűsítésére – elegendő kormány vagy miniszteri rendeletben meghatározni.

A Hőr. tv. 55. §-ának hatályon kívül helyezését a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtésre a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvényben kapott felhatalmazás indokolja.

A Hőr. tv. 57. §-a *c)* pontjának hatályon kívül helyezését az indokolja, hogy a rendelkezés eredetileg a sorállomány csapaterőként történő alkalmazását korlátozta, azonban a sorállomány megszüntetésével a korlátozás indoka is megszűnt.

A Hőr. tv. 59. §-a (3) bekezdésének hatályon kívül helyezését a párhuzamos szabályozás megszüntetése indokolja.

A Hőr. tv. 66. §-ának (1) és (2), továbbá (4) és (5) bekezdése, és a 72. §-ának (1) és (2) bekezdése hatályon kívül helyezésére az adatkezelési szabályok módosítása miatt van szükség.

Az Rtv. teljes VII. fejezetét a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény kiterjesztette a Határőrségre. Ezzel egyidejűleg nem került hatályon kívül helyezve a Hőr. tv. 82. §-a, amely az együttműködők részére nyújtott díjazás esetében az Rtv. rendelkezésétől eltérő és Határőrségre nézve indokolatlanul hátrányos kötelezettséget állapít meg a mai napig. A Hőr. tv. 82. §-ának hatályon kívül helyezésével a Rtv. 68/A. §-ának (4) bekezdése érvényesül a Határőrség által az együttműködő részére nyújtott díjazás adóterheire is.

A hatályos jogszabályok jelentős része a „fegyveres erők” gyűjtőfogalom alkalmazásával állapít meg egységes rendelkezéseket a Magyar Honvédségre és a Határőrségre. A Határőrség alkotmányos jogállásának megváltozása következtében a jogszabályokban is külön kell választani a két fegyveres szerv megnevezését és a Határőrséget önállóan vagy a „rendvédelmi szervek” gyűjtőfogalom alkalmazásával kell megjelölni. Ugyanakkor a fegyveres erők kifejezés kikerült a magyar jogi terminológiából, ezért ahol törvény fegyveres erőket említ, ott a jövőben Magyar Honvédség rendelkezést kell alkalmazni.

A Javaslat 3. §-ához, továbbá 8. §-ához kapcsolódóan módosítja a Vám és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvényt, amely szerint összhangba kell hozni a Javaslatban a határátkelőhelyek vonatkozásában meghatározott üzemeltetői, fenntartói feladatokat a Határőrség és Vám és Pénzügyőrség vonatkozásában.

A Javaslat 19. §-ához kapcsolódóan a halászatról és horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény módosítását az indokolja, hogy a halászati ellenőrzést – a határőrség feladatrendszeréből adódóan – a határvízeken, valamint azok partjain a rendszeresen járőröző határrendészek a halfogásra jogosító okmányok ellenőrzésével végzik. Az ellenőrzés elősegíti a halászati és horgászati szabályok megtartását, a tevékenységet végző személyek jogkövető magatartásának erősítését.

A Javaslat a 19. §-ához kapcsolódóan módosítja vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvényt, mivel a Határőrség határrendészeti szervei által a határvízeken történő ellenőrzéseik során találkozhatnak víziközlekedési szabályokat megszegő szabálysértőkkel. Ilyen esetben a Határőrségnek célszerű intézkednie a szabálysértővel szemben. Ezzel megvalósítható az erő- és eszköz megtakarításra vonatkozó célkitűzés, ugyanakkor a Rendőrség is mentesül a Határőrség által észlelt szabálysértés esetén az eljárás lefolytatása alól.

A 44. §-hoz

A jogharmonizációs záradék az egész Javaslat Európai Unió jogának való megfelelését mondja ki, amivel eleget tesz a harmonizációra vonatkozó közösségi és hazai jogszabályoknak is. E rendelkezések elfogadása minősített többséget igényel.